

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

«Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα – Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς – Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄: ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 3	Πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 4	Ορισμοί
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ	
Άρθρο 5	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα
Άρθρο 6	Ένταξη προτάσεων καινοτομίας στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα
Άρθρο 7	Προγράμματα Επιτάχυνσης Καινοτομίας και Εργαστήρια Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα
Άρθρο 8	Πληροφοριακό Σύστημα για την Καινοτομία στον δημόσιο τομέα
Άρθρο 9	Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα – Πιστοποίηση
Άρθρο 10	Βραβεία Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα
Άρθρο 11	Εθνικός Διαγωνισμός Πρωτοτύπων και Καινοτομίας
Άρθρο 12	Οργανικές μονάδες για την καινοτομία στο Υπουργείο Εσωτερικών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 13	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Β΄	
ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 14	Σκοπός
Άρθρο 15	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	

Άρθρο 16	Προσωπικό αναπτυξιακών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση περ. στ. παρ. 5 άρθρου 2 ν. 4674/2020 και παρ. 3 άρθρου 15 ν. 4257/2014
Άρθρο 17	Εξατομικευμένη στήριξη και πρόβλεψη μέτρων σε εργαζομένους με αναπηρία στον δημόσιο τομέα
Άρθρο 18	Επέκταση της δυνατότητας ανακατανομής κενών θέσεων στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου
Άρθρο 19	Προσαρμογή άρθρου 20 ν. 4622/2019 στο νέο προσοντολόγιο – κλαδολόγιο του Δημοσίου – Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 20 ν. 4622/2019
Άρθρο 20	Πλήρωση θέσεων στην Α.Α.Δ.Ε. βάσει της υπό στοιχεία 1Γ/2022 προκήρυξης του ΑΣΕΠ
Άρθρο 21	Συμμετοχή επιτυχόντων πανελλήνιου γραπτού διαγωνισμού ΑΣΕΠ σε προκηρύξεις– Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 8 ν. 4765/2021
Άρθρο 22	Ανανεώσεις αποσπάσεων υπαλλήλων σε θέσεις Επιθεωρητών – Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)
Άρθρο 23	Πλήρωση θέσεων ιδιωτικού δικαίου στα γραφεία μονομελών οργάνων διοίκησης νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου
ΜΕΡΟΣ Γ΄	
ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 24	Σκοπός
Άρθρο 25	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΒΑΘΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ	
Άρθρο 26	Βεβαίωση και είσπραξη εσόδων δήμων – Προσθήκη άρθρου 166Α στον ν. 3463/2006
Άρθρο 27	Δάνεια Ο.Τ.Α. – Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 176 ν. 3463/2006
Άρθρο 28	Μίσθωση από Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού ακινήτων ιδιοκτησίας δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, Ο.Τ.Α. α΄ ή β΄ βαθμού ή ν.π.δ.δ. αυτών - Τροποποίηση άρθρου 194 ν. 3463/2006
Άρθρο 29	Ρυθμίσεις για τα έργα, τις μελέτες, τις προμήθειες και τις υπηρεσίες Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση άρθρου 209 ν. 3463/2006
Άρθρο 30	Χρόνος έκδοσης βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας – Τροποποίηση άρθρου 279 ν. 3463/2006
Άρθρο 31	Ρυθμίσεις για την αποδοχή μελετών – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 72 ν. 3852/2010
Άρθρο 32	Πρόεδρος συμβουλίου δημοτικής κοινότητας με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των τριακοσίων ενός (301) κατοίκων – Τροποποίηση άρθρου 79 ν. 3852/2010

Άρθρο 33	Προγραμματικές συμβάσεις – Τροποποίηση περ. α' παρ. 1 άρθρου 100 ν. 3852/2010
Άρθρο 34	Έλεγχος νομιμότητας – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 225 ν. 3852/2010
Άρθρο 35	Προϋποθέσεις αναγνώρισης οικισμού ως δημοτικής κοινότητας – Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 283 ν. 3852/2010
Άρθρο 36	Ειδική άδεια και αντιμισθία προέδρων δημοτικών συμβουλίων – Προσθήκη άρθρου 93Α στον ν. 3852/2010
Άρθρο 37	Επιχορήγηση Δ.Ε.Υ.Α. για την εξόφληση δικαστικών υποχρεώσεων
Άρθρο 38	Αποκατάσταση κοινόχρηστου χώρου από αυθαίρετη κατάληψη και προσωρινή αφαίρεση άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, σε περίπτωση καθ' υποτροπήν αυθαίρετης χρήσης από τον δικαιούχο – Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 13 από 20.10.1958 β.δ.
Άρθρο 39	Διοίκηση Νοσοκομείων Εθνικού Συστήματος Υγείας – Προσθήκη περ. στ' στην παρ. 4 άρθρου 7 ν. 3329/2005
Άρθρο 40	Ρυθμίσεις σχετικά με τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε δήμο από λιμενική αρχή κατά την παρ. 2 του άρθρου 17 του π.δ. 71/2020
Άρθρο 41	Αδειοδότηση Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 66ΚΣΤ ν. 4939/2022
Άρθρο 42	Παράταση διάρκειας προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ»
Άρθρο 43	Εισφορές Ο.Τ.Α. α' βαθμού υπέρ ΦΟ.Δ.Σ.Α. και διαδικασίες είσπραξης- Τροποποίηση άρθρου 239 ν. 4555/2018
Άρθρο 44	Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 64 ν. 4954/2022
Άρθρο 45	Κωλύματα εκλογιμότητας όσων έχουν παυθεί από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 10 και παρ. 3 άρθρου 48 ν. 4804/2021
Άρθρο 46	Αρμοδιότητες Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΖΩΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ	
Άρθρο 47	Προσθήκη του Εργαστηρίου Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού Ζώων Συντροφιάς (ΕΦΑΓΥΖΣ) του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) ως χρήστη του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ) – Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 4 ν. 4830/2021
Άρθρο 48	Υπεύθυνος διαχείρισης και φροντίδας του ζώου συντροφιάς ή ζώου άλλης κατηγορίας κατά τη διάρκεια παραμονής του σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 33 ν. 4830/2021
Άρθρο 49	Ρυθμίσεις για τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των προδιαγραφών λειτουργίας καταφυγίων ζώων συντροφιάς των άρθρων 28 και 29 ν. 4830/2021 – Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 35 ν. 4830/2021
Άρθρο 50	Ρυθμίσεις για τη σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης και την ανάδειξη των μελών της - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 39 ν. 4830/2021

Άρθρο 51	Παράταση προθεσμιών για το ΕΜΖΣ και τα Υπομητρώα του – Τροποποίηση παρ. 7 και 8 άρθρου 46 ν. 4830/2021
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ : ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 52	Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 53	Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	
Άρθρο 54	Καθιέρωση δημόσιων εορτών και τοπικών αργιών
ΜΕΡΟΣ Ε΄: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 55	Έναρξη ισχύος

**ΜΕΡΟΣ Α΄
ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι ο συντονισμός και η υποστήριξη των φορέων της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 18 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133), των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) που εποπτεύονται από αυτούς, καθώς και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α΄ και β΄ βαθμού και των ν.π.δ.δ. τους, για τον σχεδιασμό πρωτοτύπων της περ. β΄ του άρθρου 4 του παρόντος και την ανάπτυξη καινοτομιών, ώστε να παρέχονται αποτελεσματικές δημόσιες υπηρεσίες στους πολίτες που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η θέσπιση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Καινοτομία στον δημόσιο τομέα, των Προγραμμάτων Επιτάχυνσης Καινοτομίας και των Εργαστηρίων Καινοτομίας δημόσιου τομέα, των Βραβείων Καινοτομίας δημόσιου τομέα, καθώς και του Εθνικού διαγωνισμού Πρωτοτύπων και Καινοτομίας,
- β) η ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος για την καινοτομία,
- γ) η λειτουργία του Αποθετηρίου Πρακτικών Καινοτομίας δημόσιου τομέα.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται στους φορείς της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 18 του ν. 4622/2019 (Α' 133), τα ν.π.δ.δ. που εποπτεύονται από αυτούς, καθώς και στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και τα ν.π.δ.δ. τους.

Άρθρο 4

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Καινοτομία»: η ανάπτυξη μιας νέας ή βελτιωμένης διαδικασίας, ενός νέου ή βελτιωμένου προϊόντος ή υπηρεσίας που διαφέρουν σημαντικά από προηγούμενη διαδικασία, προϊόν ή υπηρεσία και αα) γίνονται διαθέσιμα σε πιθανούς χρήστες, όπως τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), όταν μια καινοτομία αφορά στη βελτίωση μιας εσωτερικής διαδικασίας, τις δημόσιες οργανώσεις υπό την έννοια του άρθρου 10 του π.δ. 133/2017 (Α' 161) όταν μια καινοτομία επιδρά στη λειτουργία μιας άλλης δημόσιας οργάνωσης και τους πολίτες ή τις επιχειρήσεις ή αβ) τίθενται σε λειτουργία, και τα οποία δημιουργούν προστιθέμενη αξία για τη δημόσια οργάνωση, τη δημόσια διοίκηση, τους χρήστες των καινοτομιών και την κοινωνία γενικότερα.

β) «Πρωτότυπο»: η ανάπτυξη ενός αυθεντικού μοντέλου που βασίζεται σε μια ιδέα, στο οποίο ενσωματώνονται όλα τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τα αναμενόμενα αποτελέσματα της προτεινόμενης καινοτομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 5

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα

1. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα (εφεξής Ε.Σ.Δ.Κ.) περιλαμβάνει οριζόντιες δράσεις, παρεμβάσεις και πρωτότυπα έργα και καταρτίζεται από τη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία ορίζεται Συντονιστής του Συστήματος Καινοτομίας. Η Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των δράσεων, του απολογισμού, της αξιολόγησης, της επικαιροποίησης και του ανασχεδιασμού του Ε.Σ.Δ.Κ., καθώς και για τον συντονισμό των ενεργειών για την υλοποίησή του με τη συνεργασία των συναρμόδιων φορέων. Για την κατάρτιση του Ε.Σ.Δ.Κ. λαμβάνονται υπόψη κείμενα εθνικών στρατηγικών σε άλλα θεματικά αντικείμενα, καθώς και έργα ή δράσεις που περιλαμβάνονται στα Ετήσια Σχέδια Δράσης των φορέων του άρθρου 3.
2. Το Ε.Σ.Δ.Κ. είναι διετές και καταρτίζεται και επικαιροποιείται κατά το τελευταίο τρίμηνο του προηγούμενου έτους από το έτος υλοποίησης. Το Ε.Σ.Δ.Κ. εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό της διαδικασίας εκπόνησης και επικαιροποίησης του Ε.Σ.Δ.Κ. δύναται να συστήνεται στο Υπουργείο Εσωτερικών Ομάδα Καινοτομίας.
4. Οι φορείς του άρθρου 3 που συμμετέχουν στην υλοποίηση δράσεων και έργων τα οποία έχουν συμπεριληφθεί στο Ε.Σ.Δ.Κ. υποχρεούνται να τα εντάσσουν στις στρατηγικές επιλογές, τις δράσεις και τους στόχους των Σχεδίων Δράσης που καταρτίζουν.
5. Τα Βραβεία Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα του άρθρου 10 και ο Εθνικός Διαγωνισμός Πρωτοτύπων και Καινοτομίας του άρθρου 11 εντάσσονται ως οριζόντιες δράσεις στο Ε.Σ.Δ.Κ..

6. Στο πλαίσιο συμμετοχής των φορέων του άρθρου 3 στο Ε.Σ.Δ.Κ. η υποβολή προτάσεων καινοτομίας από αυτούς ορίζεται ως υποχρεωτικός στόχος της κατηγορίας β) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4940/2022 (Α'112) για κάθε προϊστάμενο, αναφορικά με την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία της οργανικής του μονάδας.

Άρθρο 6

Ένταξη προτάσεων καινοτομίας στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα

1. Για την ένταξη προτάσεων στο Ε.Σ.Δ.Κ., η Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών πρόσκληση το πρώτο τρίμηνο του τελευταίου έτους εφαρμογής του Ε.Σ.Δ.Κ., με την οποία καθορίζονται τα πεδία προτεραιότητας για την υποβολή προτάσεων καινοτομίας, η διαδικασία και ο τρόπος υποβολής τους, οι όροι, τα κριτήρια και η διαδικασία αξιολόγησής τους.
2. Οι φορείς του άρθρου 3 σχεδιάζουν προτάσεις καινοτομίας σύμφωνα με τον Οδηγό Καινοτομίας της παρ. 5 και τις υποβάλλουν προς αξιολόγηση στη Διεύθυνση Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα του άρθρου 12.
3. Η Διεύθυνση Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα του άρθρου 12 αξιολογεί τις προτάσεις σύμφωνα με τον Οδηγό Καινοτομίας της παρ. 5 και την πρόσκληση της παρ. 1 και εισηγείται στον Συντονιστή του Συστήματος Καινοτομίας, προκειμένου ο τελευταίος να αποφασίσει για την ένταξή τους ή μη στο Ε.Σ.Δ.Κ..
4. Οι προτάσεις καινοτομίας που εντάσσονται στο Ε.Σ.Δ.Κ. σύμφωνα με το παρόν συνιστούν πρωτότυπα έργα και υπάγονται στο Πρόγραμμα Επιτάχυνσης Καινοτομίας του άρθρου 7 .
5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών εκδίδεται Οδηγός Καινοτομίας που συνιστά υπόδειγμα και περιλαμβάνει τις κατευθυντήριες γραμμές για τον σχεδιασμό και την υποβολή προτάσεων καινοτομίας από τους φορείς του άρθρου 3, με απώτερο στόχο την ένταξή τους στο Ε.Σ.Δ.Κ..

Άρθρο 7

Προγράμματα Επιτάχυνσης Καινοτομίας και Εργαστήρια Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα

1. Για την άμεση ανάπτυξη των πρωτοτύπων που εντάσσονται στο Ε.Σ.Δ.Κ. και την κατά προτεραιότητα υλοποίησή τους εφαρμόζονται Προγράμματα Επιτάχυνσης Καινοτομίας.
2. Για τη διάδοση της καινοτομίας στον δημόσιο τομέα και την επίτευξη συνεργασίας μεταξύ των φορέων του άρθρου 3 στο πεδίο της καινοτομίας υλοποιούνται Εργαστήρια Καινοτομίας.
3. Τα Προγράμματα και τα Εργαστήρια των παρ. 1 και 2 υλοποιούνται από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας, Έρευνας και Καινοτομίας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με τις οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα.

Άρθρο 8

Πληροφοριακό Σύστημα για την Καινοτομία στον δημόσιο τομέα

Στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα αναπτύσσεται πληροφοριακό σύστημα με την ονομασία «Κεντρικό Σύστημα Διαχείρισης Γνώσης και Ανοικτής Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα», προκειμένου να υποστηρίξει το Σύστημα Καινοτομίας.

Άρθρο 9

Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα – Πιστοποίηση

1. Το Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα αποτελεί ψηφιακή βιβλιοθήκη που αναπτύσσεται εντός του Πληροφοριακού Συστήματος του άρθρου 8, με σκοπό τη συγκέντρωση και διαμοίραση της γνώσης των καλών πρακτικών καινοτομίας που εφαρμόζουν οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως ορίζονται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).
2. Οι καλές πρακτικές καινοτομίας εντάσσονται στο Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα εφόσον πιστοποιηθούν από τη Διεύθυνση Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών κατόπιν αξιολόγησής τους.
3. Οι πιστοποιημένες καινοτομίες του Αποθετηρίου Καινοτομιών Δημοσίου Τομέα αναγνωρίζονται ως καλές καινοτόμες πρακτικές για τη δημόσια διοίκηση και μπορούν να συμμετέχουν με ειδική σήμανση σε εθνικούς και διεθνείς διαγωνισμούς.

Άρθρο 10

Βραβεία Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα

1. Θεσπίζονται τα Βραβεία Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα που διοργανώνονται από το Υπουργείο Εσωτερικών ανά διετία με σκοπό τη βράβευση διακεκριμένων καινοτομιών.
2. Στα Βραβεία Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα συμμετέχουν οι φορείς του άρθρου 3 για τις καινοτομίες που έχουν ενταχθεί στο Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα του άρθρου 9 μέχρι δύο (2) έτη πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των Βραβείων και έως έναν (1) μήνα πριν την ως άνω ημερομηνία.
3. Η διαδικασία συμμετοχής στα Βραβεία Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα και τα κριτήρια βράβευσης καθορίζονται με την πρόσκληση της παρ. 1 του άρθρου 6 της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα.

Άρθρο 11

Εθνικός Διαγωνισμός Πρωτοτύπων και Καινοτομίας

1. Θεσπίζεται Εθνικός Διαγωνισμός Πρωτοτύπων και Καινοτομίας με σκοπό την ανάδειξη πρωτοτύπων σε σημαντικά πεδία της δημόσιας διακυβέρνησης.
2. Στον Εθνικό Διαγωνισμό Πρωτοτύπων και Καινοτομίας μπορούν να συμμετέχουν δημόσιοι υπάλληλοι από τους φορείς του άρθρου 3, μεμονωμένα ή σε ομάδες.
3. Η διαδικασία συμμετοχής στον Εθνικό Διαγωνισμό Πρωτοτύπων και Καινοτομίας και τα κριτήρια βράβευσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διεξαγωγή του καθορίζονται με την πρόσκληση της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα της παρ. 1 του άρθρου 6.
4. Τα πρωτότυπα που βραβεύονται από τον Εθνικό Διαγωνισμό Πρωτοτύπων και Καινοτομίας συγκεντρώνονται στο πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 8 και δύναται να ενταχθούν στο Ε.Σ.Δ.Κ. με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα.

Άρθρο 12

Οργανικές μονάδες για την καινοτομία στο Υπουργείο Εσωτερικών

Στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Οργανώσεων της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών λειτουργεί Διεύθυνση Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα, στην οποία υπάγονται τα εξής Τμήματα:

- α) Τμήμα Παρατηρητηρίου Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα,
- β) Τμήμα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης Καινοτόμων Έργων και
- γ) Τμήμα Ανάπτυξης, Διαχείρισης και Παρακολούθησης Καινοτομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 13

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών συστήνεται και συγκροτείται στο Υπουργείο Εσωτερικών η Ομάδα Καινοτομίας της παρ. 3 του άρθρου 5. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη σύνθεση, τη λειτουργία, τις αρμοδιότητες της Ομάδας Καινοτομίας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την αποτελεσματική άσκηση του έργου της.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη χρηματοδότηση του Ε.Σ.Δ.Κ. του άρθρου 5.
3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία χρηματοδότησης των έργων που εντάσσονται σε πρόγραμμα επιτάχυνσης καινοτομίας του άρθρου 7.
4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται η λειτουργία των εργαστηρίων καινοτομίας δημοσίου τομέα του άρθρου 7.
5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την ανάπτυξη και τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος του άρθρου 8.
6. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται η διαδικασία αξιολόγησης και πιστοποίησης των πρακτικών καινοτομίας που αναρτώνται στο Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα του άρθρου 9.
7. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133) συστήνονται οι οργανικές μονάδες του άρθρου 12 και καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 14

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 15

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα και, ιδίως:

- α) η εξατομικευμένη στήριξη εργαζομένων με αναπηρία στον δημόσιο τομέα,
- β) η ανακατανομή κενών θέσεων σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου,
- γ) η στελέχωση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) στο πλαίσιο της υπό στοιχεία 1Γ/2022 προκήρυξης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ),
- δ) η συμμετοχή επιτυχόντων στον γραπτό διαγωνισμό του ΑΣΕΠ όταν αυτός διενεργείται σε δύο διακριτά στάδια, καθώς και
- ε) η διευθέτηση ζητημάτων αποσπάσεων στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 16

Προσωπικό αναπτυξιακών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση περ. στ. παρ. 5 άρθρου 2 ν. 4674/2020 και παρ. 3 άρθρου 15 ν. 4257/2014

1. Το τέταρτο εδάφιο της περ. στ' της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) τροποποιείται, ώστε να περιλαμβάνεται στη ρύθμιση και το σύνολο των υποκείμενων οργανικών μονάδων των Διευθύνσεων των αναπτυξιακών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και η περ. στ' διαμορφώνεται ως εξής:

«στ. Ο γενικός διευθυντής και ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η θητεία τους ακολουθεί τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου και μπορεί να ανανεώνεται. Ως Προϊστάμενοι Διευθύνσεων Τεχνικών Υπηρεσιών ορίζονται πτυχιούχοι μηχανικοί πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης, με ελάχιστη προϋπηρεσία πέντε (5) ετών στο γνωστικό τους αντικείμενο. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι Προϊστάμενοι των λοιπών Διευθύνσεων, καθώς και οι Προϊστάμενοι των υποκείμενων οργανικών μονάδων του συνόλου των Διευθύνσεων, όπως προβλέπονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Κ.Ε.Υ.). Στις θέσεις ευθύνης των προηγούμενων εδαφίων δύνανται να ορίζονται υπάλληλοι που έχουν μετακινηθεί ή αποσπασθεί στον αναπτυξιακό οργανισμό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. ε'.»

2. α) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 4257/2014 (Α' 93) τροποποιείται ως προς την καταβολή του επιδόματος θέσης ευθύνης και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με την απόφαση μετακίνησης καθορίζεται ο φορέας καταβολής των αποδοχών του προσωπικού που μετακινείται. Σε περίπτωση που ο δήμος καθορίζεται ως φορέας καταβολής των αποδοχών του μετακινούμενου υπαλλήλου, σύμφωνα με την απόφαση του πρώτου εδαφίου, ο δήμος καταβάλλει το σύνολο των αποδοχών του κάθε μετακινούμενου

υπαλλήλου, περιλαμβανομένου και του επιδόματος σε θέση ευθύνης της περ. στ' της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53).».

β) Το επίδομα θέσης ευθύνης της περ. α) καταβάλλεται από τον δήμο και στους υπαλλήλους, που έχουν ήδη μετακινηθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, και για όσο χρόνο κατέχουν τη θέση ευθύνης, με φορέα καταβολής των αποδοχών τους τον δήμο και ασκούν καθήκοντα προϊσταμένου, από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων τους.

Άρθρο 17

Εξατομικευμένη στήριξη και πρόβλεψη μέτρων σε εργαζομένους με αναπηρία στον δημόσιο τομέα

Τα άτομα με αναπηρία που είναι μόνιμοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα ή των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα ή είναι τυφλά ή άτομα με προβλήματα όρασης ή άτομα κωφά ή βαρήκοα, κατά τη διάρκεια υπηρεσιακών αποστολών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, συνοδεύονται από εξειδικευμένο προσωπικό βοηθό. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος κάλυψης της δαπάνης για τον προσωπικό βοηθό του πρώτου εδαφίου καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την καταβολή της.

Άρθρο 18

Επέκταση της δυνατότητας ανακατανομής κενών θέσεων στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου

Οι κενές θέσεις προσωπικού των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που εκδίδουν οργανισμό ή κανονισμό λειτουργίας με προεδρικό διάταγμα μπορεί να ανακατανέμονται σε κατηγορίες, κλάδους και ειδικότητες με κοινή απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του αρμόδιου για τη δημόσια διοίκηση Υπουργείου και του οικείου Υπηρεσιακού Γραμματέα.

Άρθρο 19

Προσαρμογή άρθρου 20 ν. 4622/2019 στο νέο προσοντολόγιο – κλαδολόγιο του Δημοσίου – Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 20 ν. 4622/2019

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133) τροποποιείται με την προσθήκη αναφοράς σε ειδικότητες ως προς την κατανομή των κενών θέσεων προσωπικού και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η κατανομή των θέσεων προσωπικού ανά εργασιακή σχέση, κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα σε οργανικές μονάδες και η τοποθέτηση των υπαλλήλων, διενεργείται με απόφαση του οικείου Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου ή του αρμόδιου οργάνου διοίκησης, μετά από εισήγηση των προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, με βάση την αποστολή κάθε οργανικής μονάδας και τις ανάγκες της υπηρεσίας. Οι κενές θέσεις προσωπικού μπορεί να ανακατανέμονται σε εργασιακές σχέσεις, κατηγορίες, κλάδους και ειδικότητες με κοινή απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του αρμόδιου για τη δημόσια διοίκηση Υπουργείου και του οικείου Υπηρεσιακού Γραμματέα, στο πλαίσιο της αποτελεσματικής λειτουργίας της υπηρεσίας.».

Άρθρο 20

Πλήρωση θέσεων στην Α.Α.Δ.Ε. βάσει της υπό στοιχεία 1Γ/2022 προκήρυξης του ΑΣΕΠ
Ειδικά για την υπό στοιχεία 1Γ/2022 προκήρυξη του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ 9/2022) για την πλήρωση συνολικά οκτακοσίων είκοσι δύο (822) θέσεων μόνιμου προσωπικού Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με γραπτό διαγωνισμό στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4765/2021 (Α'6), η προβλεπόμενη από την προκήρυξη βαθμολογία βάσης, για τις κατηγορίες πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης, για την πλήρωση των κενών θέσεων που θα προκύψουν μετά την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων, μειώνεται στις σαράντα (40) μονάδες σε κάθε επιμέρους μάθημα και στις πενήντα (50) μονάδες στη συνολική βαθμολογία.

Άρθρο 21

Συμμετοχή επιτυχόντων πανελλήνιου γραπτού διαγωνισμού Α.Σ.Ε.Π. σε προκηρύξεις– Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 8 ν. 4765/2021

Στο άρθρο 8 του ν. 4765/2021 (Α' 6) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Σε περίπτωση διεξαγωγής του πανελλήνιου γραπτού διαγωνισμού σε δύο στάδια σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, οι επιτυχόντες του πρώτου σταδίου δύνανται να μετέχουν στο δεύτερο στάδιο για την πλήρωση θέσεων αντίστοιχων ή συναφών κλάδων και ειδικοτήτων με τους περιλαμβανόμενους στην πρόσκληση – προκήρυξη του πρώτου σταδίου, σε φορείς της παρ. 1 του άρθρου 2, εφόσον διαθέτουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα, καθώς και για την πλήρωση θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού, με την προϋπόθεση ότι κατέχουν την ανά γνωστικό αντικείμενο απαιτούμενη εξειδίκευση.»

Άρθρο 22

Ανανεώσεις αποσπάσεων υπαλλήλων σε θέσεις Επιθεωρητών – Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)

Η περ. α) της παρ. 6 περί απαγόρευσης απόσπασης τακτικού υπαλλήλου Ο.Τ.Α. α' βαθμού και η παρ. 6Α περί απόσπασης ή μετάταξης τακτικού υπαλλήλου Ο.Τ.Α. α' βαθμού κατά παρέκκλιση, του άρθρου 44 του ν. 4674/2020 (Α' 53), και η παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251) περί αποσπάσεων και μετατάξεων τακτικών υπαλλήλων Ο.Τ.Α. β' βαθμού, που διενεργούνται κατά παρέκκλιση των κύκλων κινητικότητας του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, δεν καταλαμβάνουν τις ανανεώσεις αποσπάσεων υπαλλήλων που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σε θέσεις Επιθεωρητών – Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.) σύμφωνα με το άρθρο 96 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Οι ανανεώσεις αποσπάσεων υπαλλήλων που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σε θέσεις Επιθεωρητών – Ελεγκτών της Ε.Α.Δ. διενεργούνται με μόνη απόφαση του Διοικητή της.

Άρθρο 23

Πλήρωση θέσεων ιδιωτικού δικαίου στα γραφεία μονομελών οργάνων διοίκησης νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου

Για την πλήρωση των θέσεων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που προβλέπονται σε προεδρικά διατάγματα που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 2190/1994 (Α' 28)

εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 47 του ν. 4622/2019 (Α' 133) περί στελέχωσης ιδιαίτερων γραφείων. Ειδικά για την απόσπαση εκδίδεται κοινή απόφαση του αρμόδιου προς διορισμού οργάνου του φορέα προέλευσης και του μονομελούς οργάνου διοίκησης του ν.π.ι.δ.. Για τα ελάχιστα προσόντα διορισμού στις ως άνω θέσεις εφαρμόζεται το άρθρο 48 του ν. 4622/2019. Το προσωπικό που στελεχώνει τις ως άνω θέσεις αποχωρεί αυτοδικαίως ταυτόχρονα με την αποχώρηση, για οποιονδήποτε λόγο, του μονομελούς οργάνου διοίκησης στο γραφείο του οποίου υπάγεται χωρίς να γεννάται κανένα δικαίωμα αποζημίωσης στον υπάλληλο που αποχωρεί.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 24

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού,
- β) η αποτελεσματική ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν στη διαδικασία υποβολής υποψηφιότητας, ψηφοφορίας και ανάδειξης των αιρετών προσώπων κατά τη διεξαγωγή των εκλογών των δημοτικών και των περιφερειακών αρχών, καθώς και
- γ) η εξασφάλιση της φροντίδας των ζώων συντροφιάς και της εφαρμογής επιμέρους διατάξεων του ν. 4830/2021 (Α' 169) μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς.

Άρθρο 25

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η τροποποίηση του ν. 3463/2006 (Α' 114) και του ν. 3852/2010 (Α' 87), ιδίως όσον αφορά στη βεβαίωση και είσπραξη εσόδων των δήμων, τη συνομολόγηση δανείων Ο.Τ.Α., την ειδική άδεια του άρθρου 93 του ν. 3852/2010 και την αντιμισθία των προέδρων του δημοτικού συμβουλίου,
- β) η εισαγωγή ρυθμίσεων που αφορούν στη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού, όπως ενδεικτικά η αποκατάσταση κοινόχρηστου χώρου από αυθαίρετη κατάληψη σε περίπτωση καθ' υποτροπήν αυθαίρετης χρήσης από τον δικαιούχο, η επιχορήγηση των Δ.Ε.Υ.Α. για την εξόφληση δικαστικών υποχρεώσεων και η διεξαγωγή υπαίθριων αθλητικών διοργανώσεων και εκδηλώσεων,
- γ) η τροποποίηση επιμέρους διατάξεων του ν. 4804/2021 (Α' 90) και του ν. 4954/2022 (Α' 136) σχετικά με τα κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα, που ισχύουν, κατά τη διενέργεια των εκλογών για την ανάδειξη των δημοτικών και περιφερειακών αρχών, και
- δ) η ρύθμιση ζητημάτων, που αφορούν στην προσθήκη του Εργαστηρίου Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού Ζώων Συντροφιάς (ΕΦΑΓΥΖΣ) του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) ως χρήστη του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς

(ΕΜΖΣ), τον ορισμό υπευθύνου διαχείρισης και φροντίδας του ζώου συντροφιάς ή ζώου άλλης κατηγορίας κατά τη διάρκεια παραμονής του σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων, τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των προδιαγραφών λειτουργίας καταφυγίων ζώων συντροφιάς, τη σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης και την ανάδειξη των μελών της, τις παρατάσεις της ισχύος μεταβατικών διατάξεων και τη διάθεση πόρων για την προστασία των ζώων συντροφιάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΒΑΘΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Άρθρο 26

Βεβαίωση και είσπραξη εσόδων δήμων – Προσθήκη άρθρου 166Α στον ν. 3463/2006

Μετά από το άρθρο 166 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α΄ 114) προστίθεται άρθρο 166Α, ως εξής:

«Άρθρο 166Α

Βεβαίωση και είσπραξη εσόδων

1. Οι δήμοι βεβαιώνουν ταμειακά τα κάθε είδους οφειλόμενα ποσά, από οποιαδήποτε πηγή, που καθίστανται εισπρακτέα έσοδα, εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών, που αρχίζει το επόμενο έτος από τη γένεση της οφειλής, εκτός αν με ειδικές διατάξεις ορίζονται μικρότερες προθεσμίες. Για τον ακριβή καθορισμό των υπόχρεων και του οφειλόμενου ποσού οι δήμοι, πέραν της χρήσης των μητρώων τους, δύναται να ζητούν το ονοματεπώνυμο του φυσικού προσώπου ή την επωνυμία του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, την ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας, τον αριθμό φορολογικού μητρώου και τη διεύθυνση κατοικίας ή έδρας, από κάθε αρχή της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), η οποία υποχρεούται να προσκομίσει τα αιτούμενα στοιχεία εντός ενός (1) μηνός, με κάθε πρόσφορο τρόπο. Η μη εμπρόθεσμη ανταπόκριση στο αίτημα του δήμου σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο συνιστά λόγο πειθαρχικού ελέγχου των αρμόδιων οργάνων της Γενικής Κυβέρνησης.
2. Αν οι υπόχρεοι δεν έχουν υποβάλει δήλωση αναγκαίων στοιχείων ή υπέβαλαν δήλωση με ανακριβή ή ελλιπή στοιχεία, βεβαιώνονται σε βάρος τους οι οφειλές από τη γένεση της υποχρέωσής τους και τα πρόστιμα που τους αναλογούν κατά περίπτωση επί των οφειλών των πέντε (5) τελευταίων ετών.
3. Οι δήμοι εξασφαλίζουν την είσπραξη των βεβαιωθέντων εσόδων εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών, που αρχίζει από τη λήξη του έτους της ταμειακής τους βεβαίωσης.
4. Για τα οφειλόμενα ποσά που έγιναν με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο γνωστά στον δήμο αλλά δεν βεβαιώθηκαν εντός της προθεσμίας της παρ. 1, καθώς και για τα ανείσπρακτα έσοδα μετά το πέρας της προθεσμίας της παρ. 3, συντάσσεται, με ευθύνη του Προϊσταμένου Οικονομικής Υπηρεσίας, έκθεση για τους λόγους της μη βεβαίωσης και της μη είσπραξης. Η έκθεση υποβάλλεται, εντός του πρώτου μήνα κάθε έτους, στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών και αποστέλλεται στο αρμόδιο κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο ενεργεί σύμφωνα με τον ν. 4820/2021 (Α΄ 130).

Άρθρο 27

Δάνεια Ο.Τ.Α. – Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 176 ν. 3463/2006

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 176 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) τροποποιείται ως προς τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν απαιτείται η αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των δημοτικών συμβουλίων για τη συνομολόγηση δανείων και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για τη συνομολόγηση δανείου ποσού άνω του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) ευρώ από οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης με πληθυσμό έως πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους ή άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ με πληθυσμό άνω των πενήντα χιλιάδων (50.000) κατοίκων ή άνω των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ με πληθυσμό άνω των ογδόντα χιλιάδων (80.000) κατοίκων ή άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ με πληθυσμό άνω των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) κατοίκων ή άνω των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ με πληθυσμό άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) κατοίκων, η σχετική απόφαση του οικείου συμβουλίου λαμβάνεται με αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του. Τα ανωτέρω ποσά μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Η ανωτέρω αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) δεν απαιτείται για δάνεια που συνομολογούνται προς: α) καταβολή αποζημιώσεων για αναγκαστικές απαλλοτριώσεις, β) εξαγορά ακινήτων που προορίζονται για τη δημιουργία κοινοχρήστων ή κοινωφελών εγκαταστάσεων, γ) υλοποίηση δράσεων βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας εγκαταστάσεων, μηχανημάτων ή οχημάτων και δ) αναχρηματοδότηση συναφθέντων δανείων με ευνοϊκότερους όρους.»

Άρθρο 28

Μίσθωση από Ο.Τ.Α. α' βαθμού ακινήτων ιδιοκτησίας δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή ν.π.δ.δ. αυτών - Τροποποίηση άρθρου 194 ν. 3463/2006

Στην περ. β) του άρθρου 194 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) διαγράφονται οι λέξεις «και του περιφερειακού συμβουλίου αντιστοίχως,» και το άρθρο 194 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 194

Μίσθωση ακινήτων από τους δήμους

Για ακίνητα που μισθώνουν οι δήμοι γίνεται δημοπρασία. Αν η δημοπρασία που διεξήχθη δεν απέφερε αποτέλεσμα, μπορεί να γίνει απευθείας μίσθωση με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του συμβουλίου τους, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Επιτρέπεται η μίσθωση κτηρίου για τη στέγαση σχολικής μονάδας πρωτοβάθμιας ή και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ανεξάρτητα από τη θεσμοθετημένη χρήση της περιοχής, εφόσον μετά από δύο (2) άγονες δημοπρασίες δεν βρέθηκε κατάλληλο κτήριο σε περιοχή όπου επιτρέπεται η ζητούμενη χρήση. Για τη μίσθωση του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 3130/2003 (Α' 76) και της παρ. 9 του άρθρου 16 του ν. 627/1968 (Α' 266). Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η απευθείας και χωρίς δημοπρασία μίσθωση ακινήτου:

α) Για την προσωρινή κάλυψη αναγκών στέγασης σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στην περίπτωση που δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες της δημοπρασίας έως και δύο (2) μήνες πριν την έναρξη του σχολικού έτους ή προκύπτουν επείγοντες και απρόβλεπτοι λόγοι κατά τη διάρκεια αυτού που υπαγορεύουν την προσωρινή

μεταστέγαση του σχολείου σε άλλο κτήριο. Για τη σύναψη της σύμβασης απαιτείται ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που λαμβάνεται με τα δύο τρίτα (2/3) του συνόλου των μελών του, καθώς και εκτίμηση της αρμόδιας επιτροπής καταλληλότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις. Κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, η διάρκεια της μίσθωσης ορίζεται για ένα (1) έτος με δυνατότητα παράτασης για άλλο ένα (1) έτος, εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι ανωτέρω λόγοι. Αναμίσθωση δεν επιτρέπεται.

β) Όταν το προς μίσθωση ακίνητο είναι ιδιοκτησίας του δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, Ο.Τ.Α α' ή β' βαθμού ή Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.».

Άρθρο 29

Ρυθμίσεις για τα έργα, τις μελέτες, τις προμήθειες και τις υπηρεσίες Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση άρθρου 209 ν. 3463/2006

Στο άρθρο 209 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) αντικαθίσταται ο τίτλος του άρθρου, β) στην παρ. 4: βα) αντικαθίσταται η περ. α', ββ) στην υποπερ. ii της περ. β' διαγράφονται οι ιδρυτικοί νόμοι των Δ.Ε.Υ.Α., βγ) στην περ. γ' αντικαθίσταται η αναφορά στον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με αναφορά στον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις στις λοιπές περιπτώσεις, γ) στην παρ. 5 μετά τη λέξη «δήμους» διαγράφονται οι λέξεις «και κοινότητες» και επικαιροποιείται η νομοθετική παραπομπή με αναφορά στον ν. 4412/2016 (Α' 147), δ) στην παρ. 7 διαγράφονται οι λέξεις «ή τον πρόεδρο της Κοινότητας», ε) στην παρ. 8 διαγράφονται οι λέξεις «και Κοινότητες», στ) στην παρ. 9: στα) τροποποιούνται τα εδάφια πρώτο και δεύτερο με τη διαγραφή της αναφοράς στον Πρόεδρο Κοινότητας, στα κοινοτικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή ιδρύματα και στις κοινότητες και με τον προσδιορισμό του νομοθετικού πλαισίου που εφαρμόζεται για την απευθείας ανάθεση συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και παροχής τεχνικών και γενικών υπηρεσιών, με αναφορά στον ν. 4412/2016, στβ) διαγράφεται το τρίτο εδάφιο και το άρθρο 209 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 209

Έργα – Μελέτες – Προμήθειες – Υπηρεσίες

1. [Έχει καταργηθεί].
2. [Έχει καταργηθεί].
3. [Έχει καταργηθεί].
4. α. (αα) Με την επιφύλαξη του άρθρου 189 του ν. 4412/2016 (Α' 147) περί έγκρισης των μελετών και παραλαβής του αντικειμένου των συμβάσεων, οι μελέτες έργων και παροχής τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και τα τεύχη δημόσιου διαγωνισμού ανάθεσης μελετών ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών των δήμων συντάσσονται και θεωρούνται από τον προϊστάμενο της τεχνικής τους υπηρεσίας. Η μελέτη θεωρείται εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) μηνός από την υποβολή της στον προϊστάμενο της τεχνικής υπηρεσίας. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου η θεώρηση λογίζεται ότι έχει εκδοθεί. Η μελέτη μετά τη θεώρησή της αποστέλλεται, με επιμέλεια του προϊσταμένου της τεχνικής υπηρεσίας, στην Οικονομική Επιτροπή για

αποδοχή σύμφωνα με την περ. κε) της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Η απόφαση αποδοχής εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο υποχρεωτικά εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της μελέτης από την τεχνική υπηρεσία του δήμου.

(αβ) Οι μελέτες έργων και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και τα τεύχη δημόσιου διαγωνισμού ανάθεσης μελετών ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου των δήμων, των Συνδέσμων, των ιδρυμάτων τους, των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.) και των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης – αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) συντάσσονται από το προσωπικό της τεχνικής υπηρεσίας και θεωρούνται από τον προϊστάμενο της τεχνικής υπηρεσίας τους και, αν δεν υπάρχει τέτοια υπηρεσία ή αυτή αδυνατεί, από την τεχνική υπηρεσία του δήμου που τα έχει συστήσει ή, σε περίπτωση Συνδέσμου, από τεχνική υπηρεσία δήμου που συμμετέχει σε αυτούς. Η μελέτη θεωρείται εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) μηνός από την υποβολή της στον προϊστάμενο της τεχνικής υπηρεσίας. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου, η θεώρηση λογίζεται ότι έχει εκδοθεί. Η μελέτη μετά τη θεώρησή της αποστέλλεται, με επιμέλεια του προϊσταμένου της τεχνικής υπηρεσίας, στην Οικονομική Επιτροπή για αποδοχή σύμφωνα με την περ. κε) της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010. Η απόφαση αποδοχής εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο υποχρεωτικά εντός ενός (1) μηνός, από την υποβολή της μελέτης από την τεχνική υπηρεσία των νομικών προσώπων του πρώτου εδαφίου.

(αγ) Με αιτιολογημένη απόφαση των αρμοδίων για την αποδοχή της μελέτης οργάνων των υποπερ. (αα) και (αβ), που εκδίδεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της μελέτης από την οικεία τεχνική υπηρεσία, μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία αποδοχής, για δύο (2) ακόμα μήνες.

(αδ) Αν η τεχνική υπηρεσία του δήμου αδυνατεί να συντάξει τη μελέτη, όπως βεβαιώνεται από τον προϊστάμενό της, επιτρέπεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, η ανάθεση εκπόνησης μελετών πάσης φύσης σε ιδιώτες μελετητές και ιδιωτικά γραφεία μελετών, σύμφωνα με τον ν. 4412/2016.

(αε) Εφόσον ο δήμος έχει αναθέσει με προγραμματική σύμβαση την τεχνική του υπηρεσία σε άλλον φορέα κατά την παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4412/2016, η σύνταξη και θεώρηση λαμβάνει χώρα από τη νέα τεχνική υπηρεσία, κατ' ανάλογη εφαρμογή των υποπερ. αα έως αδ του παρόντος.

β. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ορίζονται σε:

i. δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, το όριο προϋπολογισμού των μελετών έργων και υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, πέραν του οποίου απαιτείται θεώρηση από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία, κατόπιν γνώμης του Περιφερειακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων,

ii. είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, το όριο προϋπολογισμού των μελετών έργων και υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, πλην των Δήμων Αθηναίων, Πειραιά και Θεσσαλονίκης, των συνδέσμων τους, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τους, των ιδρυμάτων τους και των ΔΕΥΑ πέραν του οποίου απαιτείται θεώρηση κατά την περ. γ' του παρόντος, ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου,

iii. είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, το όριο προϋπολογισμού μελετών έργων και υπηρεσιών των Δήμων Αθηναίων, Πειραιά και Θεσσαλονίκης, των συνδέσμων στους οποίους συμμετέχουν οι ανωτέρω Ο.Τ.Α., των νομικών

προσώπων δημοσίου δικαίου τους και των ιδρυμάτων τους, πέραν του οποίου απαιτείται θεώρηση κατά την περ. γ', ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου.

Τα ως άνω χρηματικά όρια δύνανται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

γ. Όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται θεώρηση από την Τεχνική Υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Δημοτικών και Κοινοτικών Έργων και Θεώρησης Μελετών του ιδίου Υπουργείου, η αρμοδιότητα της θεώρησης μεταβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από σύμφωνη γνώμη Τεχνικού Συμβουλίου που συγκροτείται στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης με απόφαση του Γραμματέα της και αποτελείται από:

i) Τον Γενικό Διευθυντή Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με αναπληρωτή του τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τεχνικού Ελέγχου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

ii) Έναν (1) μηχανικό της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με τον αναπληρωτή του,

iii) Έναν (1) μηχανικό της Περιφέρειας στην έδρα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με τον αναπληρωτή του,

iv) Έναν (1) κοινό εκπρόσωπο των πανελλήνιων εργοληπτικών οργανώσεων, που υποδεικνύεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τις οργανώσεις αυτές,

v) Έναν (1) εκπρόσωπο της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων με τον αναπληρωτή του.

δ. Η γνώμη του αρμοδίου κάθε φορά Τεχνικού Συμβουλίου, όταν ζητείται και αφορά το στάδιο πριν την ανάθεση της σύμβασης, παρέχεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του αιτήματος που υποβλήθηκε. Αν εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου ζητηθούν συμπληρωματικά στοιχεία, η προθεσμία παρατείνεται κατά δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την αποστολή των συμπληρωματικών στοιχείων. Αν η ταχθείσα προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η αναθέτουσα ή προϊσταμένη αρχή δύναται να προχωρήσει στις περαιτέρω ενέργειες, χωρίς τη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου.

ε. Σε όσες περιπτώσεις στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται γνώμη από το αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο, ως Τεχνικό Συμβούλιο για τα νομικά πρόσωπα του παρόντος, νοείται το Περιφερειακό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων της οικείας Περιφέρειας. Στις συμβάσεις που ο προϋπολογισμός υπερβαίνει το όριο των υποπερ. ii και iii της περ. β', ως οικείο Τεχνικό Συμβούλιο νοείται το Τεχνικό Συμβούλιο της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ειδικά για τους διαβαθμικούς συνδέσμους, ως οικείο Τεχνικό Συμβούλιο νοείται, σε κάθε περίπτωση, το Περιφερειακό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων της οικείας Περιφέρειας.

στ. Η εγκριτική απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 189 του ν. 4412/2016 εκδίδεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

ζ. Οι μελέτες παροχής υπηρεσιών και τα τεύχη προμηθειών (περιγραφή, συγγραφές υποχρεώσεων και τεχνικές προδιαγραφές), για την εκτέλεση των οποίων δεν απαιτούνται τεχνικές γνώσεις ή τεχνική εμπειρία, μπορεί να συντάσσονται από υπάλληλο της υπηρεσίας που διαχειρίζεται την πίστωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και να θεωρούνται από τον Προϊστάμενο της αντίστοιχης κατά περίπτωση αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου, τηρουμένων κατά τα λοιπά των ισχυουσών διατάξεων. Η επίβλεψη, η παρακολούθηση και εποπτεία των ανωτέρω συμβάσεων γίνεται από τις αντίστοιχες καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου, με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων. Για τις ανωτέρω υπηρεσίες και προμήθειες, εφόσον η δαπάνη τους δεν υπερβαίνει το ποσό μέχρι του οποίου

γίνεται απευθείας ανάθεση, η ανάθεση γίνεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη, την περιγραφή της υπηρεσίας, την περιγραφή της προμήθειας και τα λοιπά στοιχεία, τα οποία περιέχονται σε σχετική απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, η οποία υποκαθιστά τη μελέτη και τα ανωτέρω τεύχη.

5. Επιτρέπεται η παροχή υπηρεσιών και η διενέργεια προμηθειών από τους δήμους, με βάση τις ρυθμίσεις του ν. 4412/2016 για λογαριασμό ιδρύματος ή άλλου νομικού προσώπου που έχουν συστήσει, μετά από σχετική απόφαση του οικείου διοικητικού συμβουλίου με μεταφορά και της αντίστοιχης πίστωσης στον προϋπολογισμό των φορέων αυτών.

6. Κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων, τα τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν την ύδρευση και αποχέτευση, την τηλεθέρμανση δήμων, την άρδευση περιοχών τους, καθώς και η κατασκευή και λειτουργία χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.), Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων και Κέντρων Υπερυψηλής Τάσης και Υποσταθμών με τα συνοδά τους έργα δεν υπόκεινται στους όρους και περιορισμούς των διατάξεων αυτών και για την κατασκευή τους δεν απαιτείται η έκδοση άδειας δόμησης από τις αρμόδιες αρχές, εφόσον προβλέπονται από τεχνικές μελέτες. Στη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται και οι Πράσινες Γωνιές Ανακύκλωσης, τα Ολοκληρωμένα Κέντρα Ανακύκλωσης και τα Πολυκέντρα Ανακύκλωσης, συνολικού εμβαδού έως τριάντα (30) τετραγωνικών μέτρων, και οι συνοδοί αυτών χώροι αποθήκευσης ανακυκλώσιμου υλικού, συνολικού εμβαδού έως τριάντα (30) τετραγωνικών μέτρων και υπό την προϋπόθεση ότι, κατά την εγκατάστασή τους σε κοινόχρηστους χώρους παραμένει λωρίδα ελεύθερης διέλευσης πεζών τουλάχιστον ενός μέτρου και ογδόντα εκατοστών (1,80). Όσα από τα τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις της παραγράφου αυτής έχουν μεγάλο όγκο ή ύψος, εκτελούνται ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται το όριο προϋπολογισμού δαπάνης των καλλιτεχνικών έργων, που εκτελούνται με απευθείας ανάθεση από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου των φορέων της παρ. 1.

8. Οι Δήμοι που εφαρμόζουν το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, σύμφωνα με το π.δ. 315/1999, μπορούν, σε περίπτωση που δεν υπηρετεί υπάλληλος με την απαιτούμενη άδεια λογιστή ή όταν ο αριθμός των λοιπών υπαλλήλων δεν καλύπτει τις αντίστοιχες οργανικές θέσεις της οικείας υπηρεσίας, να αναθέτουν σε εξωτερικούς συνεργάτες που διαθέτουν τα αντίστοιχα προσόντα ή σε λογιστικά γραφεία που πληρούν τις οικείες προϋποθέσεις, την οργάνωση και υποστήριξη των λογιστικών και οικονομικών υπηρεσιών τους, τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων τους, καθώς και τη διεξαγωγή κάθε εργασίας απαραίτητης για την εφαρμογή του ανωτέρω Σχεδίου.

9. Για την απευθείας ανάθεση συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και παροχής τεχνικών και γενικών υπηρεσιών του ν. 4412/2016 (Α' 147) απαιτείται απόφαση δημάρχου, προέδρου συνδέσμων, νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδρυμάτων, χωρίς προηγούμενη απόφαση του συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή τα συντασσόμενα τεύχη εγκρίνονται από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο του συνδέσμου, του δημοτικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή ιδρύματος.

10. [Έχει καταργηθεί]

11. Επιτρέπεται η εκχώρηση και η ενεχυρίαση εσόδων από ανταποδοτικά τέλη για την εξασφάλιση κάθε είδους δημοσίων συμβάσεων ιδίως έργου, προμήθειας, υπηρεσίας, παραχώρησης, σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα κατά το ν. 3389/2005 και σύμβασης ενεργειακής απόδοσης κατά το ν. 3855/2010, οι οποίες συνάπτονται από τους

Δήμους με σκοπό αποκλειστικά την εξυπηρέτηση της αντίστοιχης υπηρεσίας χάριν της οποίας επιβάλλονται τα ανταποδοτικά τέλη.».

Άρθρο 30

Χρόνος έκδοσης βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας – Τροποποίηση άρθρου 279 ν. 3463/2006

Στο άρθρο 279 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται το έκτο εδάφιο ως προς την προθεσμία έκδοσης της βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας, β) προστίθεται νέο έβδομο εδάφιο και το άρθρο 279 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 279

Βεβαίωση μόνιμης κατοικίας

Για την απόδειξη της ιδιότητας μόνιμου κατοίκου, όπου απαιτείται, εκδίδεται βεβαίωση μόνιμου κατοικίας έγχαρτα από τον Δήμαρχο ή ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - gr - ΕΨΠ), μετά από έγχαρτη ή ηλεκτρονική αίτηση εκ μέρους του ενδιαφερομένου και προηγούμενη αυθεντικοποίησή του, με τη χρήση των κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο ΣΤ' του Μέρους Α' του ν. 4727/2020 (taxisnet). Με την υποβολή της αίτησης ο ενδιαφερόμενος καταθέτει ή αναρτά στην ειδική εφαρμογή της ΕΨΠ αντίγραφο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1). Εάν, αιτιολογημένα, η ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου δεν μπορεί να αποδειχθεί από το ανωτέρω δικαιολογητικό, αποδεικνύεται, εφόσον προκύπτει πραγματική εγκατάσταση στον Δήμο, από τον ενδιαφερόμενο με κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο (όπως λογαριασμό σταθερής τηλεφωνίας, λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος, λογαριασμό ύδρευσης ή φυσικού αερίου). Η υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μοναδικό αποδεικτικό μέσο. Τα στοιχεία της διεύθυνσης κατοικίας αντλούνται από το φορολογικό μητρώο που διαχειρίζεται η ΑΑΔΕ μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της ΓΓΠΣΔΔ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 84 του ν. 4727/2020. Η βεβαίωση εκδίδεται έγχαρτα ή ηλεκτρονικά εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή των προαναφερόμενων στοιχείων, κατά το οποίο χρονικό διάστημα ο Δήμαρχος ελέγχει τα στοιχεία και μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση της βεβαίωσης ή να την απορρίψει ηλεκτρονικά με παράθεση ειδικής αιτιολογίας, και στις δύο περιπτώσεις, σε πράξη που κοινοποιείται, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, αυθημερόν στον ενδιαφερόμενο. Μετά το πέρας της προθεσμίας του έκτου εδαφίου η βεβαίωση εκδίδεται αυτόματα ηλεκτρονικά, και αν δεν είναι αυτό δυνατό, τότε εκδίδεται έγχαρτα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται οι απαιτούμενες διαλειτουργικότητες και κάθε αναγκαίο τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για την υλοποίηση της παρούσας διάταξης.».

Άρθρο 31

Ρυθμίσεις για την αποδοχή μελετών – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 72 ν. 3852/2010

Στην παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 (Α'82), περί αρμοδιοτήτων της οικονομικής επιτροπής των δήμων, προστίθεται περ. κε) ως εξής:

«κε) Αποφασίζει την αποδοχή των πάσης φύσεως μελετών που συντάσσονται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου.».

Άρθρο 32

Πρόεδρος συμβουλίου δημοτικής κοινότητας με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των τριακοσίων ενός (301) κατοίκων – Τροποποίηση άρθρου 79 ν. 3852/2010

1. Στο άρθρο 79 του ν. 3852/2010 (Α' 87) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) αντικαθίσταται ο τίτλος, β) αντικαθίσταται στις παρ. 1 και 5 η αναφορά σε πρόεδρο συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων από την αναφορά σε πρόεδρο του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των τριακοσίων ενός (301) κατοίκων γ) αντικαθίσταται στις παρ. 1 και 4 η αναφορά στον πρώτο κατά σειρά συνδυασμό (πρώτο σε εκλογική δύναμη συνδυασμό) από τον επιτυχόντα συνδυασμό του δημάρχου, δ) στην παρ. 1 τα δύο πρώτα εδάφια αντικαθίστανται από ένα νέο εδάφιο, ε) στην παρ. 2, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 και στην παρ. 4 πριν από τη λέξη «κοινότητας» προστίθεται η λέξη «δημοτικής», στ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση, ζ) στην παρ. 4 μετά από τη λέξη «δεύτερου» προστίθενται οι λέξεις «κατά σειρά εκλογής», η) προστίθεται παρ. 4Α, θ) στην παρ. 5 επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση και το άρθρο 79 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 79

Πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των τριακοσίων ενός (301) κατοίκων

1. Πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των τριακοσίων ενός (301) κατοίκων ορίζεται ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού του δημάρχου που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης μεταξύ των υποψηφίων του συνδυασμού του δημάρχου στη δημοτική κοινότητα και σε περίπτωση ισοψηφίας, το αρμόδιο δικαστήριο διενεργεί κλήρωση. Η μη αποδοχή του αξιώματος του προέδρου, δεν οδηγεί σε απώλεια της ιδιότητας μέλους του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας.

2. Όταν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντά του ασκεί μέλος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας, που ορίζεται από αυτόν, ως αναπληρωτής του.

3. Τα μέλη του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας μπορούν, με γραπτή δήλωσή τους προς τον δήμαρχο, να ανεξαρτητοποιηθούν από το συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί. Σε περίπτωση ανεξαρτητοποίησης του προέδρου, αυτός εκπίπτει από το αξίωμά του και εφαρμόζεται η διαδικασία της παρ. 4.

4. Αν η θέση του προέδρου του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας κενωθεί λόγω θανάτου ή παραίτησης ή έκπτωσης από το αξίωμα ή εξαιτίας οποιουδήποτε άλλου λόγου, πρόεδρος ορίζεται ο επόμενος κατά σειρά σταυρών προτίμησης σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού του δημάρχου και αν εξαντληθούν οι σύμβουλοι του συνδυασμού του δημάρχου, πρόεδρος ορίζεται ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης μεταξύ των συμβούλων του δεύτερου κατά σειρά εκλογής συνδυασμού και ούτω καθεξής.

4Α. Αν στη δημοτική κοινότητα δεν έχουν ανακηρυχθεί υποψήφιοι του επιτυχόντος συνδυασμού του δημάρχου, το αξίωμα του προέδρου καταλαμβάνει ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης μεταξύ των συμβούλων του πρώτου κατά σειρά εκλογής συνδυασμού στη δημοτική κοινότητα.

5. Στον πρόεδρο του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των τριακοσίων ενός (301) κατοίκων χορηγούνται από το δήμο έξοδα κίνησης που ορίζονται

με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας.».

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και ισχύει για τις εκλογές για την ανάδειξη των δημοτικών αρχών της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4804/2021 (Α' 90) και εφεξής.

Άρθρο 33

Προγραμματικές συμβάσεις – Τροποποίηση περ. α' παρ. 1 άρθρου 100 ν. 3852/2010

Στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο δεύτερο εδάφιο η αναφορά στον «συντονιστή αποκεντρωμένης διοίκησης» αντικαθίσταται από την αναφορά στον «γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης», β) διαγράφεται το τέταρτο εδάφιο και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, οι δήμοι, οι περιφέρειες, οι σύνδεσμοι δήμων, τα δίκτυα δήμων και περιφερειών του άρθρου 101, οι περιφερειακές ενώσεις δήμων, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τα οποία συνιστούν ή στα οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), στα οποία συμμετέχουν ή συνιστούν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, η Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.), οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. που ανήκουν στον δημόσιο τομέα, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), τα δημοτικά και περιφερειακά ιδρύματα, καθώς και κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα και τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο ή με την Εγνατία Οδό Α.Ε. ή με τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ) Α.Ε. ή με την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίων Α.Ε. (ΕΤΑΔ Α.Ε.) ή με την εταιρεία με την επωνυμία «ΓΑΙΑΟΣΕ - Ανώνυμη Εταιρεία Αστικών Ακινήτων, Κτηματικών, Οικοδομικών, Τουριστικών και Συναφών Επιχειρήσεων» (ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.), κατόπιν σύμπραξης της εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Σ.Ε. Α.Ε.), όπου απαιτείται σύμφωνα με τον ν. 3891/2010 (Α' 188), ή με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή με τον ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ ή μεταξύ τους ή με Ν.Π.Δ.Δ. ή με τους φορείς των παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α' 147), μεμονωμένα ή από κοινού. Στις προγραμματικές συμβάσεις στις οποίες μετέχει το Δημόσιο, μπορεί να εκπροσωπείται και από τον γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης, στην οποία εκτελείται η προγραμματική σύμβαση. Οι ανωτέρω συμβάσεις υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.».

Άρθρο 34

Έλεγχος νομιμότητας – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 225 ν. 3852/2010

Στην παρ. 1 του άρθρου 225 του ν. 3852/2010 (Α' 87) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) στην υποπερ. (ββ) της περ. β) η λέξη «που» αντικαθίσταται από τις λέξεις «οι οποίες», αβ) στην περ. στ) διαγράφονται οι λέξεις «πάσης φύσεως», β) στο δεύτερο εδάφιο, στην υποπερ. (εβ) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, καθώς και των Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α., εφόσον αφορούν: α) ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου, β) (βα) την ανάθεση συμβάσεων μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμήθειας αγαθών και παροχής γενικών υπηρεσιών η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (ββ) την ανάθεση συμβάσεων έργων και υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107 έως 110 του ν. 4412/2016 (Α` 147), η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (βγ) την ανάθεση συμβάσεων, ανεξαρτήτως είδους αυτών, που συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, η εκτιμώμενη αξία των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., γ) την αγορά και εκποίηση, λόγω πώλησης ή δωρεάς κατά κυριότητα, ακινήτων, δ) την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, ε) τη μίσθωση ακινήτων από τρίτους, στ) τη σύναψη δανείων, ζ) την ίδρυση πάσης φύσεως νομικών προσώπων, τη συμμετοχή σε υφιστάμενα νομικά πρόσωπα, καθώς και τη λύση και τη θέση σε εκκαθάριση νομικών προσώπων, η) τη σύναψη πάσης φύσεως προγραμματικών συμβάσεων η προϋπολογιζόμενη δαπάνη, των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και θ) τη διεξαγωγή δημοτικού ή περιφερειακού δημοψηφίσματος. Στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α. αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας και οι αποφάσεις των κοινωφελών επιχειρήσεων, των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης - Αποχέτευσης και των μονομετοχικών ανωνύμων εταιρειών Ο.Τ.Α. που αφορούν: α) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, β) εκποίηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, γ) αγορά και εκποίηση ακινήτων, δ) σύναψη δανείων, ε) (εα) την ανάθεση συμβάσεων μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμήθειας αγαθών και παροχής γενικών υπηρεσιών η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (εβ) την ανάθεση συμβάσεων έργων και υπηρεσιών οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107 έως 110 και 318 έως 321 του ν. 4412/2016, η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (εγ) την ανάθεση συμβάσεων, ανεξαρτήτως είδους αυτών, που συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, η εκτιμώμενη αξία των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., στ) μίσθωση ακινήτων από τρίτους και ζ) τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. Ειδικά, για τις ΔΕΥΑ, εκτός από τις παραπάνω αποφάσεις, αποστέλλονται επιπλέον προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις εκείνες που αφορούν την ψήφιση του προϋπολογισμού της επιχείρησης και του τεχνικού προγράμματος έργων, καθώς και κάθε τροποποίησή τους. Επίσης, αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης, εφόσον υπάγονται στις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής, καθώς και ο προϋπολογισμός τους. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις αυτών κοινοποιούνται στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α.».

Άρθρο 35

Προϋποθέσεις αναγνώρισης οικισμού ως δημοτική κοινότητα – Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 283 ν. 3852/2010

Η παρ. 6 του άρθρου 283 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών ύστερα από αίτημα του οικείου δημοτικού συμβουλίου, το οποίο στηρίζεται σε αναπτυξιακούς, συγκοινωνιακούς ή ιστορικούς λόγους, μπορεί οικισμός που έχει απογραφεί ως αυτοτελής, με μόνιμο πληθυσμό άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων, να αποτελέσει δημοτική κοινότητα.».

Άρθρο 36

Ειδική άδεια και αντιμισθία προέδρων δημοτικών συμβουλίων – Προσθήκη άρθρου 93Α στον ν. 3852/2010

Στον ν. 3852/2010 (Α' 87) μετά το άρθρο 93 προστίθεται άρθρο 93^Α, ως εξής:

«Άρθρο 93Α

Ειδική άδεια και αντιμισθία προέδρων δημοτικών συμβουλίων

Στους πρόεδρους των δημοτικών συμβουλίων όλων των δήμων, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και εάν εργάζονται, χορηγείται ειδική άδεια άνευ αποδοχών για όλη τη θητεία τους ή ενενήντα (90) ημερών, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, η οποία είναι υποχρεωτική για τον εργοδότη ή την υπηρεσία του. Αν λάβει την ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας του, ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου επιλέγει είτε τις αποδοχές της θέσης του είτε την αντιμισθία του άρθρου 92, σύμφωνα με την παρ. 5 του ανωτέρω άρθρου. Αν λάβει την ειδική άδεια των ενενήντα (90) ημερών, ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου λαμβάνει τις αποδοχές της θέσης του και την αντιμισθία του άρθρου 92, η οποία μειώνεται αναλογικά με τις ανά μήνα μέρες άδειας που έλαβε.».

Άρθρο 37

Επιχορήγηση Δ.Ε.Υ.Α. για την εξόφληση δικαστικών υποχρεώσεων

1. Για την εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων σε βάρος των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης – αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) από διαταγές πληρωμής και δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες έως την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν καταστεί τελεσίδικες και αφορούν αξιώσεις από προμήθειες αγαθών ή παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, οι Δ.Ε.Υ.Α. δύναται να επιχορηγούνται από χρηματικά διαθέσιμα ύψους έως σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) ευρώ, του λογαριασμού που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τίτλο «Λογαριασμός Οικονομικής Ενίσχυσης Ο.Τ.Α.». Η δυνατότητα εξόφλησης από τα χρηματικά διαθέσιμα του ως άνω προγράμματος δεν αφορά αξιώσεις αναγνωρισμένες με συμβιβασμούς ενδοδικαστικούς, εξωδικαστικούς ή άλλως, καθώς και με τελεσίδικες αποφάσεις, εφόσον ως προς τη νομική βασιμότητα αυτών υπάρχει αντίθετη νομολογία ανώτατου δικαστηρίου σε σχέση με αυτά που κρίθηκαν από το δικαστήριο της ουσίας. Για τη διαπίστωση της ύπαρξης ή μη αντίθετης νομολογίας ανώτατου δικαστηρίου, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών μπορεί να ζητά τη γνώμη του οικείου γραφείου του Νομικού Συμβούλου του Κράτους.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται η διαδικασία υποβολής των αιτημάτων και η προθεσμία υποβολής τους, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι προϋποθέσεις καταβολής της επιχορήγησης, ιδίως η υποβολή σχεδίων εξυγίανσης, η

απόφαση περί δημιουργίας αποθεματικού, καθώς και κάθε άλλο συναφές ζήτημα για την εφαρμογή της παρ. 1. Με όμοια απόφαση γίνεται η κατανομή των ανωτέρω χρηματικών διαθεσίμων στους δικαιούχους.

3. Τυχόν χρηματικό υπόλοιπο μετά την εξόφληση των υποχρεώσεων της παρ. 1 επιστρέφει στον «Λογαριασμό Οικονομικής Ενίσχυσης Ο.Τ.Α.» της παρ. 1.

Άρθρο 38

Αποκατάσταση κοινόχρηστου χώρου από αυθαίρετη κατάληψη και προσωρινή αφαίρεση άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, σε περίπτωση καθ' υποτροπήν αυθαίρετης χρήσης από τον δικαιούχο – Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 13 από 20.10.1958 β.δ.

Στην παρ. 8 του άρθρου 13 του από 20.10.1958 β.δ. (Α' 171) τροποποιούνται το δέκατο εδάφιο με την προσθήκη της επιβολής της κύρωσης δεύτερου προστίμου ή σφράγισης στην περίπτωση καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος και το ενδέκατο εδάφιο με τον προσδιορισμό του χρονικού διαστήματος αφαίρεσης της άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Για την αυθαίρετη χρήση κοινόχρηστων χώρων, των οποίων η παραχώρηση της χρήσης έχει επιτραπεί με την απόφαση της παραγράφου 2, επιβάλλεται σε βάρος του παραβάτη, με απόφαση του δημάρχου, το αναλογούν τέλος και ισόποσο πρόστιμο. Με όμοια απόφαση επιβάλλεται πρόστιμο σε βάρος εκείνου που προβαίνει σε αυθαίρετη χρήση χώρου του οποίου η παραχώρηση της χρήσης δεν έχει επιτραπεί, ίσο με το διπλάσιο του μεγαλύτερου κατά τετραγωνικό μέτρο ποσού που καθορίστηκε με την απόφαση της παραγράφου 3 για τους χώρους για τους οποίους έχει επιτραπεί η παραχώρηση για όμοια χρήση.

Η αυθαίρετη χρήση του κοινόχρηστου χώρου διαπιστώνεται από το Δήμο ή τις Αστυνομικές Αρχές μετά από διενέργεια αυτοψίας. Στην οικεία έκθεση περιγράφονται αναλυτικά η κατάσταση του χώρου, οι επεμβάσεις που έχουν γίνει σε αυτόν, το είδος της χρήσης, και τα αντικείμενα που έχουν τοποθετηθεί, επισυνάπτεται δε σχετικό σχεδιάγραμμα και, αν απαιτείται, φωτογραφίες, ή ηλεκτρονικό αρχείο τους.

Αντίγραφο της εκθέσεως παραδίδεται στον ενεργούντα την αυθαίρετη χρήση του χώρου αυτού ή θυροκολλείται στο κατάστημα σε κάθε άλλη περίπτωση. Παράλληλα, επιδίδεται στον παραβάτη εντολή να άρει την αυθαίρετη κατάληψη του κοινόχρηστου χώρου, αφαιρώντας τα κάθε είδους αντικείμενα που έχουν τοποθετηθεί σε αυτόν μέσα σε επτά (7) ημέρες από την επομένη της επιδόσεως.

Αν ο παραβάτης δεν συμμορφωθεί, τα εν λόγω αντικείμενα απομακρύνονται άμεσα από συνεργείο του Δήμου, ο οποίος μπορεί να ζητήσει, προς το σκοπό αυτό, την άμεση συνδρομή των Αστυνομικών Αρχών.

Τα αντικείμενα που αφαιρούνται καταγράφονται σε ειδική έκθεση, η οποία υπογράφεται από τον επικεφαλής του συνεργείου του Δήμου που τα απομακρύνει και δεν επιστρέφονται αν προηγουμένως δεν καταβληθεί ειδικό πρόστιμο για τα έξοδα μεταφοράς και αποθηκείσεως αυτών, το οποίο καθορίζεται με την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου της παραγράφου 3. Αν το ανωτέρω ειδικό πρόστιμο δεν εξοφληθεί εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της αφαίρεσης, τα αφαιρεθέντα αντικείμενα κατάσχονται άμεσα και μπορεί να διατίθενται, να εκποιούνται ή να καταστρέφονται από το Δήμο, σύμφωνα με το άρθρο 199 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Αν μετά την αφαίρεση των ανωτέρω αντικειμένων διαπιστωθεί δεύτερη παράβαση, αφαιρείται η άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών και, στην

περίπτωση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, επιβάλλεται το διπλάσιο του προστίμου του πρώτου εδαφίου ή σφράγιση από μία (1) έως πέντε (5) ημέρες. Αν το ανωτέρω χρονικό διάστημα των έξι (6) μηνών δεν συμπληρώνεται εντός του ημερολογιακού έτους που αφορά η άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου, δεν χορηγείται στον παραβάτη νέα αντίστοιχη άδεια στο επόμενο ημερολογιακό έτος μέχρι συμπλήρωσεως του χρονικού διαστήματος αυτού.

Ειδικότερα από 1.8.2004 έως 30.9.2004 σε περίπτωση διαπίστωσης της αυθαίρετης χρήσης στους δήμους που έχουν χαρακτηριστεί εντός των χαρακτηρισθεισών Ολυμπιακών περιοχών ως Ολυμπιακοί, ανεξάρτητα από την επιβολή των παραπάνω προστίμων, είναι δυνατή η επιβολή ημερήσιου προστίμου κατάληψης των ως άνω χώρων και η άμεση αφαίρεση των κάθε είδους αντικειμένων. Η επιβολή του ημερήσιου προστίμου είναι επιτρεπτή ανεξάρτητα από τη βεβαίωση προγενέστερων προστίμων. Το ύψος του ημερήσιου επιβαλλόμενου προστίμου για το ως άνω χρονικό διάστημα καθορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.».

Άρθρο 39

Διοίκηση Νοσοκομείων Εθνικού Συστήματος Υγείας – Προσθήκη περ. στ' στην παρ. 4 άρθρου 7 ν. 3329/2005

Η παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3329/2005 (Α'81) τροποποιείται ως προς τον αριθμό των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των Νοσοκομείων μέχρι τριακόσιες ενενήντα εννέα (399) και με τετρακόσιες (400) και άνω οργανικές κλίνες, αντιστοίχως, προστίθενται περ. στ) και ζ) και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) είναι επταμελές για Νοσοκομεία μέχρι τριακόσιες ενενήντα εννέα (399) οργανικές κλίνες και εννεαμελές για Νοσοκομεία με τετρακόσιες (400) και άνω οργανικές κλίνες και αποτελείται από:

α) Τον Διοικητή του Νοσοκομείου, ως Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου.

β) Δύο μέλη σε Νοσοκομεία έως τριακόσιες ενενήντα εννέα (399) οργανικές κλίνες και τρία μέλη σε Νοσοκομεία με τετρακόσιες (400) και άνω οργανικές κλίνες, που ορίζονται από τον Υπουργό Υγείας με τους αναπληρωτές τους. Από τα μέλη αυτά το ένα ορίζεται ως Αντιπρόεδρος, ο οποίος είναι μερικής απασχόλησης, στα νοσοκομεία έως τριακόσιες ενενήντα εννέα (399) οργανικές κλίνες, στα οποία δεν προβλέπεται Αναπληρωτής Διοικητής. Στα νοσοκομεία με τετρακόσιες (400) οργανικές κλίνες και άνω Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται ο Αναπληρωτής Διοικητής. Στα πανεπιστημιακά νοσοκομεία, το ένα από τα τακτικά και ένα από τα αναπληρωματικά μέλη που διορίζει ο Υπουργός Υγείας, πρέπει υποχρεωτικά να είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Ιατρικού Τμήματος του οικείου Α.Ε.Ι..

γ) Τον Αναπληρωτή Διοικητή του Νοσοκομείου ως Αντιπρόεδρο, σε νοσοκομεία με τετρακόσιες (400) και άνω οργανικές κλίνες, με αναπληρωτή του τον Διευθυντή της Διοικητικής Υπηρεσίας.

δ) Έναν εκπρόσωπο των ιατρών και ειδικευόμενων ιατρών που υπηρετούν στο Νοσοκομείο, ο οποίος εκλέγεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, από τους ιατρούς Ε.Σ.Υ., τους ειδικευόμενους ιατρούς και τους ιατρούς μέλη Δ.Ε.Π. που υπηρετούν στο Νοσοκομείο.

ε) Έναν εκπρόσωπο του λοιπού, πλην των ιατρών Ε.Σ.Υ., προσωπικού του Νοσοκομείου, ο οποίος εκλέγεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, από το λοιπό, πλην των ιατρών Ε.Σ.Υ., προσωπικό του Νοσοκομείου.

στ) Έναν περιφερειακό σύμβουλο της οικείας περιφερειακής ενότητας εντός των χωρικών ορίων της οποίας εδρεύει το νοσοκομείο, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη.

ζ) Έναν εκπρόσωπο του οικείου ιατρικού συλλόγου, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζει την ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης του οργάνου και τους εισηγητές των θεμάτων. Ο Πρόεδρος μπορεί, κατά την κρίση του, να καλεί στις συνεδριάσεις εκπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων, καθώς και κάθε υπηρεσιακό παράγοντα ή εκπρόσωπο οποιουδήποτε επιστημονικού ή τοπικού φορέα.

Ο Διοικητής του Νοσοκομείου αναπληρώνεται από τον Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου στα καθήκοντα του ως Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ στα καθήκοντα του ως Διοικητή αναπληρώνεται από τον Αναπληρωτή Διοικητή και, όπου αυτός δεν υπάρχει, από τον Διευθυντή της Ιατρικής Υπηρεσίας.

Η συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι διετής.

Επιτρέπεται η αντικατάσταση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου για σπουδαίο λόγο, για το υπόλοιπο της θητείας του. Η αντικατάσταση και ο ορισμός του αντικαταστάτη γίνεται με τη διαδικασία του αρχικού ορισμού.

Δεν μπορούν να ορισθούν μέλη Διοικητικού Συμβουλίου νοσοκομείων οι εργαζόμενοι ή απασχολούμενοι σε αυτό, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, εκτός από αυτούς που προβλέπονται στις περιπτώσεις γ', όσον αφορά τον Διευθυντή της Διοικητικής Υπηρεσίας, δ και ε της παρούσας παραγράφου. Στο Διοικητικό Συμβούλιο του Γενικού Νοσοκομείου Κοζάνης «Μαμάτσειο» και του Γενικού Νοσοκομείου Νέας Ιωνίας «Αγία Ολγα» συμμετέχει ο Δήμαρχος Κοζάνης και ένας εκπρόσωπος της δωρήτριας ή των κληρονόμων της, αντιστοίχως και ορίζεται ένα επιπλέον μέλος από τον Υπουργό Υγείας και στο Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου που θα προκύψει από τη μετατροπή του Εθνικού Ιδρύματος Αποκατάστασης Αναπήρων συμμετέχει εκπρόσωπος της ΕΣΑμεΑ.

Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει από την 31.1.2011.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντα του μετά τη λήξη της θητείας του, μέχρι τον ορισμό νέου Διοικητικού Συμβουλίου, για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών.».

Άρθρο 40

Ρυθμίσεις σχετικά με τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε δήμο από λιμενική αρχή κατά την παρ. 2 του άρθρου 17 του π.δ. 71/2020

1. Κατά της πράξης επιβολής προστίμων σε δήμο από την αρμόδια λιμενική αρχή, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 17 του π.δ. 71/2020 (Α' 166), επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής από αυτόν ενώπιον του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, η οποία αρχίζει από την κοινοποίηση της πράξης. Η ενδικοφανής προσφυγή κοινοποιείται στη λιμενική αρχή. Τα πρόστιμα διαγράφονται, εφόσον είχαν εκκινήσει οι διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων για την υλοποίηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 7 του π.δ. 71/2020 και υπό την προϋπόθεση ότι τηρήθηκαν όσα ορίζονται στα άρθρα 61 και

120 του ν. 4412/2016 (Α' 147), αλλά δεν συνήφθησαν συμβάσεις άνευ υπαιτιότητας του δήμου.

2. Η απόφαση του Γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, με την οποία διαπιστώνεται εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του τρίτου εδαφίου της παρ. 1, αποστέλλεται στη λιμενική αρχή για την έκδοση απόφασης ακύρωσης ή μη της πράξης επιβολής προστίμων και κοινοποιείται στον προσφεύγοντα δήμο εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της.

3. Κατά όμοιων πράξεων επιβολής προστίμων, που επιβλήθηκαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής εντός ανατρεπτικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του τρίτου εδαφίου της παρ. 1, τυχόν καταβληθέντα ποσά για πρόστιμα που διαγράφονται επιστρέφονται στον δικαιούχο δήμο.

Άρθρο 41

Αδειοδότηση Κέντρων Φιλοξενίας Ασουνόδευτων Ανηλίκων – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 66ΚΣΤ ν. 4939/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 66ΚΣΤ του ν. 4939/2022 (Α' 111) η φράση «και έχει λάβει άδεια λειτουργίας» αντικαθίσταται από τη φράση «κατόπιν έκδοσης σχετικής άδειας λειτουργίας από τον οικείο δήμο» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κέντρο φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων (ΚΦΑΑ) είναι κάθε δομή μακροχρόνιας φιλοξενίας, που χρησιμοποιείται για τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανηλίκων, λειτουργεί σε δημόσιο ή ιδιωτικό κτήριο κατάλληλα διαμορφωμένο, κατόπιν έκδοσης σχετικής άδειας λειτουργίας από τον οικείο δήμο.»

Άρθρο 42

Παράταση διάρκειας προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ»

Η διάρκεια του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ» της παρ. 3 του άρθρου 6 του Κεφαλαίου Β' του ν. 3274/2004 (Α' 195) παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η.12.2023.

Άρθρο 43

Εισφορές Ο.Τ.Α. α' βαθμού υπέρ ΦΟ.Δ.Σ.Α. και διαδικασίες είσπραξης- Τροποποίηση άρθρου 239 ν. 4555/2018

Στο άρθρο 239 του ν. 4555/2018 (Α' 133) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 2 μετά τις λέξεις «των δήμων» διαγράφονται οι λέξεις «και κοινοτήτων», β) το έβδομο εδάφιο της παρ. 5 αντικαθίσταται από τρία νέα εδάφια, γ) προστίθεται παρ. 6 και το άρθρο 239 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 239

Εισφορές Ο.Τ.Α. α' βαθμού υπέρ ΦΟ.Δ.Σ.Α. και διαδικασίες είσπραξης

1. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού που συμμετέχουν στο ΦΟ.Δ.Σ.Α. εισφέρουν στο ετήσιο κόστος διαχείρισης σύμφωνα με τον κανονισμό τιμολόγησης των ΦΟ.Δ.Σ.Α., που διαμορφώνεται σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν. 4819/2021. Η απόφαση καθορισμού του ετήσιου κόστους διαχείρισης και της εισφοράς ή του τέλους των Ο.Τ.Α., κοινοποιείται στα δημοτικά

συμβούλια μέχρι το τέλος του μηνός Αυγούστου κάθε έτους, ώστε να συμπεριληφθεί στους προϋπολογισμούς των Ο.Τ.Α.

2. Η ετήσια εισφορά των δήμων, καταβάλλεται σε τέσσερις (4) ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις και η πληρωμή κάθε τριμηνιαίας δόσης γίνεται μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του αντίστοιχου τριμήνου.

3. Το ποσό της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους ή οποιουδήποτε ποσού πάσης φύσεως συμμετοχής μετοχικού κεφαλαίου, των Ο.Τ.Α. α' βαθμού προς τον οικείο ΦΟ.Δ.Σ.Α., παρακρατείται υποχρεωτικά από τη ΔΕΗ Α.Ε. ή τον εναλλακτικό πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας, από τα έσοδα του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού του οικείου δήμου και αποδίδεται στον δικαιούχο ΦΟ.Δ.Σ.Α. με τη διαδικασία του άρθρου 43 του ν. 3979/2011 (Α' 138), ύστερα από σχετική απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου περί παρακράτησης και απόδοσης του ποσού αυτού από τους ανωτέρω φορείς. Σε διαφορετική περίπτωση, ο οικείος δήμος οφείλει να αποδίδει ο ίδιος το ποσό της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους στον οικείο ΦΟ.Δ.Σ.Α.

4. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής από δήμο τριμηνιαίας δόσης της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον οικείο ΦΟ.Δ.Σ.Α. ή οποιουδήποτε ποσού πάσης φύσεως συμμετοχής προς τον οικείο ΦΟ.Δ.Σ.Α., πέραν του ενός (1) μηνός, το οφειλόμενο ποσό παρακρατείται υποχρεωτικά από τους ανωτέρω φορείς, ύστερα από αίτημα του οικείου ΦΟ.Δ.Σ.Α., που υποβάλλεται σε αυτούς με απόφαση της εκτελεστικής επιτροπής ή του διοικητικού συμβουλίου όταν πρόκειται για Α.Ε., που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους και αποδίδεται σε αυτόν. Στην περίπτωση αυτή, αν το οφειλόμενο ποσό του οικείου δήμου είναι μεγαλύτερο των αντίστοιχων εσόδων αυτού από το ενιαίο ανταποδοτικό τέλος καθαριότητας και φωτισμού, τότε το αίτημα του οικείου ΦΟ.Δ.Σ.Α. υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών και το οφειλόμενο ποσό παρακρατείται από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του υπόχρεου δήμου και αποδίδεται σε αυτόν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

5. Αν οι ΦΟ.Δ.Σ.Α. συνάπτουν συμβάσεις σύμπραξης σύμφωνα με την παρ. γ1 του άρθρου 17 του ν. 3389/2005 (Α' 232), ασκούν την αρμοδιότητα της παρ. 1α του άρθρου 17 του ν. 4071/2012, ώστε οι ετήσιες εισφορές των δήμων να ορίζονται σε ύψος που εξασφαλίζει την εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεων του ΦΟ.Δ.Σ.Α. από τη σύμβαση σύμπραξης και να υπολογίζονται κατ' ελάχιστο με τιμή ανά τόνο αποβλήτων ίση προς την αντίστοιχη τιμή της σύμβασης σύμπραξης. Για όλη τη διάρκεια της σύμβασης σύμπραξης, κατά παρέκκλιση όσων ορίζονται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου, ο ΦΟ.Δ.Σ.Α. γνωστοποιεί εγγράφως τον προηγούμενο μήνα πριν από την έναρξη κάθε ημερολογιακού εξαμήνου της σύμβασης σύμπραξης προς τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας ή και άλλα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί με νόμο ή σύμβαση ή είσπραξη των ανταποδοτικών τελών για λογαριασμό των δήμων το ποσό της ετήσιας εισφοράς κάθε δήμου προς το ΦΟ.Δ.Σ.Α. που προορίζεται για την εξυπηρέτηση των οικονομικών υποχρεώσεων της σύμβασης σύμπραξης. Τα πρόσωπα αυτά υποχρεούνται να το αποδίδουν απευθείας στο ΦΟ.Δ.Σ.Α. κατά προτεραιότητα, πριν από την απόδοση στον οικείο δήμο οποιουδήποτε ποσού έναντι εισπραχθέντων ανταποδοτικών τελών. Για το ποσό της ετήσιας εισφοράς, που δεν αφορά την εξυπηρέτηση των οικονομικών υποχρεώσεων της σύμβασης σύμπραξης, ισχύουν όσα ορίζονται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου. Τα ποσά του προηγούμενου εδαφίου κατατίθενται σε ειδικό λογαριασμό του ΦΟ.Δ.Σ.Α., ο οποίος εξυπηρετεί αποκλειστικά τις οικονομικές υποχρεώσεις του ΦΟ.Δ.Σ.Α. από τη σύμβαση σύμπραξης. Οι ΦΟ.Δ.Σ.Α. επιτρέπεται να συστήνουν υπέρ των δανειστών

της εταιρείας ειδικού σκοπού της σύμβασης σύμπραξης εξασφάλιση επί του λογαριασμού του προηγούμενου εδαφίου και να εκχωρούν τα έσοδα που προέρχονται από τις εισφορές των μελών τους ή τα τέλη παροχής των υπηρεσιών τους, για την ασφάλεια των συμβάσεων αυτών. Σε περίπτωση που το οφειλόμενο ποσό του ΦΟ.Δ.Σ.Α. από τη σύμβαση σύμπραξης είναι μεγαλύτερο από τα ποσά των ετήσιων εισφορών των Δήμων που αποδόθηκαν στον ΦΟ.Δ.Σ.Α από τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας ή και τα άλλα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί με νόμο ή σύμβαση η είσπραξη των ανταποδοτικών τελών για λογαριασμό των δήμων, τότε κάθε δήμος οφείλει ο ίδιος να αποδίδει το οφειλόμενο ποσό στον ΦΟ.Δ.Σ.Α., προκειμένου ο τελευταίος να εξυπηρετήσει τις οικονομικές υποχρεώσεις της σύμβασης σύμπραξης. Αν ο δήμος καθυστερήσει πέραν του ενός (1) μηνός να καταβάλλει το οφειλόμενο ποσό στον ΦΟ.Δ.Σ.Α., με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών το εν λόγω ποσό παρακρατείται από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του υπόχρεου δήμου και αποδίδεται στον ΦΟ.Δ.Σ.Α., ύστερα από αίτημα του οικείου ΦΟ.Δ.Σ.Α., που υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών με απόφαση της εκτελεστικής επιτροπής ή του διοικητικού συμβουλίου όταν πρόκειται για Α.Ε., που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους. Αν το οφειλόμενο ποσό παρακρατηθεί από τους κεντρικούς πόρους του υπόχρεου δήμου, αυτό κατατίθεται στον ως άνω ειδικό λογαριασμό του ΦΟ.Δ.Σ.Α.

6. Η παρ. 5 εφαρμόζεται και στους ΦΟ.Δ.Σ.Α. που συνάπτουν ή έχουν συνάψει προγραμματικές συμβάσεις του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) για έργα διαχείρισης αποβλήτων που υλοποιούνται μέσω συμβάσεων σύμπραξης του ν. 3389/2005.».

Άρθρο 44

Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 64 ν. 4954/2022

Στην παρ. 3 του άρθρου 64 του ν. 4954/2022 (Α' 136) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., όπου στα άρθρα 128, 129 και 130 του ν. 4555/2018 (Α' 133) αναφέρεται Επόπτης Ο.Τ.Α., νοείται ο Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στον Επόπτη Ο.Τ.Α. ισχύουν τα κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 10 και της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021 (Α' 90).».

Άρθρο 45

Κωλύματα εκλογιμότητας όσων έχουν παυθεί από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 10 και παρ. 3 άρθρου 48 ν. 4804/2021

1. Στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 4804/2021 προστίθεται υποπερ. αγ) και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Κώλυμα εκλογιμότητας συντρέχει για:

α) όσους έχουν εκπέσει από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από:

αα) αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 236 του ν. 3852/ 2010 (Α' 87), περί έκπτωσης εξαιτίας καταδίκης, ή

αβ) αιτιολογημένη απόφαση του Επόπτη Ο.Τ.Α. για πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με τα άρθρα 233 και 234 του ν. 3852/2010, περί πειθαρχικής ευθύνης και πειθαρχικής διαδικασίας αντίστοιχα, ή

αγ) όσους έχουν παυθεί από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 237 του ν. 3852/2010, ή β) αυτούς που στερούνται των πολιτικών δικαιωμάτων τους ή στους οποίους έχει επιβληθεί αποστέρηση δημόσιας θέσης ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού αξιώματος με αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση.».

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021 προστίθεται περ. γ) και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«3. Κώλυμα εκλογιμότητας συντρέχει για:

α) όσους έχουν εκπέσει από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από:

αα) αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 236 του ν. 3852/ 2010 (Α' 87), περί έκπτωσης εξαιτίας καταδίκης, ή

αβ) αιτιολογημένη απόφαση του Επόπτη Ο.Τ.Α. για πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με τα άρθρα 233 και 234 του ν. 3852/2010, περί πειθαρχικής ευθύνης και πειθαρχικής διαδικασίας αντίστοιχα, ή

β) αυτούς που στερούνται των πολιτικών δικαιωμάτων τους ή στους οποίους έχει επιβληθεί αποστέρηση δημόσιας θέσης ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού αξιώματος με αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, ή

γ) όσους έχουν παυθεί από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 237 του ν. 3852/2010.».

Άρθρο 46

Αρμοδιότητες Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης

Όπου στις διατάξεις των άρθρων 4, 31, 32, 33, 36, 45, 60, 64, 109, 112 και 122 του ν. 5003/2022 (Α' 230) αναφέρεται ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης νοείται ο Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΖΩΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

Άρθρο 47

Προσθήκη του Εργαστηρίου Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού Ζώων Συντροφιάς (ΕΦΑΓΥΖΣ) του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) ως χρήστη του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ)

– Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 4 ν. 4830/2021

Στην παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 4830/2021 (Α' 169) προστίθεται περ. (γ) και η παρ. 8 του άρθρου 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Εκτός από τους χρήστες της παρ. 2, διαβαθμισμένη πρόσβαση στο ΕΜΖΣ έχουν:

(α) Οι αρχές, οι φορείς και τα όργανα των παρ. 1 έως 6 του άρθρου 3, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται με τον παρόντα.

(β) Οι ιδιοκτήτες δεσποζόμενων ζώων, με τη χρήση προσωπικών κωδικών, για την ενημέρωσή τους σχετικά με το σύνολο των δεδομένων των ζώων τους που έχουν καταχωρηθεί στο ΕΜΖΣ, την εκτύπωση αντιγράφου του ηλεκτρονικού βιβλιαρίου, καθώς και την επικαιροποίηση των στοιχείων επικοινωνίας τους. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να δηλωθεί, κατά περίπτωση, η απώλεια ή η εύρεση δεσποζόμενου σκύλου ή γάτας.

(γ) Το Εργαστήριο Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού Ζώων Συντροφιάς (ΕΦΑΓΥΖΣ) του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) του άρθρου 13, για τους σκοπούς εφαρμογής των άρθρων 13 και 14.».

Άρθρο 48

Υπεύθυνος διαχείρισης και φροντίδας του ζώου συντροφιάς ή ζώου άλλης κατηγορίας κατά τη διάρκεια παραμονής του σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 33 ν. 4830/2021

Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4830/2021 (Α' 169) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με γνώμονα το συμφέρον του ζώου, ο αρμόδιος εισαγγελέας αφαιρεί προσωρινά ή οριστικά το ζώο συντροφιάς ή ζώο άλλης κατηγορίας από την κατοχή του παραβάτη των περ. ε' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 9 και του άρθρου 24 και το ζώο παραδίδεται σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων. Η διαχείριση και φροντίδα του ζώου, για όσο χρονικό διάστημα αυτό διαμένει σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων, γίνεται από τον φορέα του καταφυγίου. Ο εισαγγελέας μπορεί να απαγορεύσει την απόκτηση άλλου ζώου από τον παραβάτη. Ειδικώς για την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 24, η αφαίρεση είναι οριστική. Ο παραβάτης υποχρεούται να αναλάβει το κόστος που συνδέεται με την αποκατάσταση της υγείας του ζώου, την κτηνιατρική φροντίδα και τη διαβίωσή του, όπως προκύπτει από παραστατικά και βεβαιώνεται από τον οικείο δήμο. Προσωρινή αφαίρεση ζώου συντροφιάς μπορούν να αποφασίσουν σε εξαιρετικές καταστάσεις και τα όργανα ελέγχου και βεβαίωσης παραβάσεων της παρ. 6 του άρθρου 3.»

Άρθρο 49

Ρυθμίσεις για τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των προδιαγραφών λειτουργίας καταφυγίων ζώων συντροφιάς των άρθρων 28 και 29 ν. 4830/2021 – Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 35 ν. 4830/2021

Στην παρ. 9 του άρθρου 35 του ν. 4830/2021 (Α' 169) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται σχετικά με την εγγραφή των εσόδων από τα επιβαλλόμενα πρόστιμα και την προσθήκη επιφύλαξης, β) προστίθενται δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, τα έσοδα από τα πρόστιμα του παρόντος νόμου εγγράφονται με τρόπο διακριτό στον προϋπολογισμό του δήμου και διατίθενται αποκλειστικά για τη βελτίωση των δημοτικών καταφυγίων και κτηνιατρείων, την ίδρυση νέων και την αντιμετώπιση των δαπανών που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Ειδικά τα έσοδα από τα πρόστιμα της παρ. 8 του άρθρου 29 που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των προδιαγραφών λειτουργίας καταφυγίων ζώων συντροφιάς που ιδρύουν και λειτουργούν οι δήμοι, τα νομικά πρόσωπά τους ή

σύνδεσμοι δήμων, οι διαδημοτικές συνεργασίες ή αναπτυξιακοί οργανισμοί δήμων του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53), βεβαιώνονται και εισπράττονται ως δημόσια έσοδα. Τα έσοδα αυτά εγγράφονται με διακριτό τρόπο στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, από τα οποία ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) αποδίδεται στις περιφέρειες για την ανταποδοτική υποστήριξη του ελεγκτικού μηχανισμού και το υπόλοιπο ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) διατίθεται, προκειμένου να καλυφθούν δαπάνες του Υπουργείου Εσωτερικών για την προστασία της ευζωίας των ζώων συντροφιάς. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζονται η αρμόδια υπηρεσία, ο τρόπος και η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης των προστίμων του δευτέρου εδαφίου, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 50

Ρυθμίσεις για τη σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης και την ανάδειξη των μελών της - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 39 ν. 4830/2021

1. Στο άρθρο 39 του ν. 4830/2021 (Α' 169) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1: αα) στο πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται η λέξη «επταμελής» με τη λέξη «εννεαμελής», αβ) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται με τον προσδιορισμό του Ειδικού Γραμματέα για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς ως προέδρου της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης, αγ) με την προσθήκη περ. στ) και ζ), β) η παρ. 2 αντικαθίσταται και το άρθρο 39 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών συγκροτείται εννεαμελής Ειδική Επιτροπή Παρακολούθησης με πενταετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης. Η Επιτροπή απαρτίζεται από τον Ειδικό Γραμματέα για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς, ως Πρόεδρο και οκτώ (8) ακόμη τακτικά μέλη ως εξής:

(α) έναν (1) εκπρόσωπο του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συλλόγου,

(β) έναν (1) εκπρόσωπο φιλοζωικών σωματείων ή φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που είναι εγγεγραμμένα στο ΥποΜητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων της παρ. 23 του άρθρου 2 και έχουν πολυετή δράση και αναγνωρισμένη προσφορά,

(γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνηγόρου του Πολίτη,

(δ) δύο (2) εκπροσώπους της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.),

(ε) τον προϊστάμενο του Τμήματος Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών

(στ) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, και

(ζ) ένα (1) πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, το οποίο επιλέγεται από τον Υπουργό Εσωτερικών.

2. Ειδικότερα, μέχρι τη θέση σε πλήρη εφαρμογή του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΣΖ) και του ΥποΜητρώου Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων της παρ. 23 του άρθρου 2, ο εκπρόσωπος φιλοζωικών σωματείων ή φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αναδεικνύεται μέσω κλήρωσης. Για τη συμμετοχή των υποψηφίων εκπροσώπων φιλοζωικών σωματείων ή φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα στην κλήρωση, κατ' εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση καταχώρισης των αναγνωρισμένων και νομίμως λειτουργούντων Φιλοζωικών Σωματείων και Φιλοζωικών Οργανώσεων μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα, με την ονομασία «Υπομητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και

Οργανώσεων». Δικαίωμα πρόσβασης στη βάση καταχώρισης του δευτέρου εδαφίου έχουν οι αρμόδιοι υπάλληλοι του Τμήματος Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών. Τα δεδομένα και στοιχεία που καταχωρίζονται στη διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση του δευτέρου εδαφίου μεταφέρονται με ασφαλή τρόπο στο Υπομητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΣΖ) της περ. β) της παρ. 23 του άρθρου 2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζονται οι όροι δημιουργίας και λειτουργίας του Υπομητρώου Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων και τα πεδία που περιλαμβάνει αυτό, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις καταχώρισης δεδομένων και στοιχείων, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, οι διαδικασίες συμμετοχής των υποψηφίων εκπροσώπων φιλοζωικών σωματείων ή φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, κλήρωσης και ανάδειξης του εκπροσώπου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Η Επιτροπή της παρ. 1 έχει τις εξής αρμοδιότητες:

(α) Την παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος.

(β) Την επιστημονική υποστήριξη των αρμοδίων αρχών για την εφαρμογή και τον έλεγχο της εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των ζώων συντροφιάς, με την εκπόνηση μελετών και τη σύνταξη προτάσεων σε περιοδική βάση ή κατόπιν συγκεκριμένου αιτήματος.

(γ) Την εκπόνηση μελετών, αναφορών και εκθέσεων, καθώς και τη σύνταξη προτάσεων προς τις αρμόδιες αρχές για την υιοθέτηση του κατάλληλου επιχειρησιακού σχεδιασμού, την εφαρμογή των απαραίτητων διαδικασιών, πρωτοκόλλων και των βέλτιστων διεθνών πρακτικών, και την εν γένει εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων επίλυσης προβλημάτων στον τομέα της προστασίας των ζώων συντροφιάς.

(δ) Την παροχή γνώμης προς τις αρμόδιες αρχές για μεμονωμένα ζητήματα που άπτονται της προστασίας ζώων συντροφιάς.

(ε) Την υποβολή προτάσεων προς το Υπουργείο Εσωτερικών και κάθε άλλο αρμόδιο υπουργείο για την αξιολόγηση και βελτίωση του παρόντος.».

Άρθρο 51

Παράταση προθεσμιών για το ΕΜΣΖ και τα Υπομητρώα του – Τροποποίηση παρ. 7 και 8 άρθρου 46 ν. 4830/2021

Στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 46 του ν. 4830/2021 (Α' 169) αντικαθίσταται η ημερομηνία «31^{ης}.3.2023» με την ημερομηνία «31ης.12.2023» και οι παρ. 7 και 8 διαμορφώνονται ως εξής:

«7. Μέχρι να τεθεί σε πλήρη λειτουργία το Υπομητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του ΕΜΣΖ, και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2023, για τη δραστηριοποίηση των φιλοζωικών σωματείων και φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δεν απαιτείται η προηγούμενη καταχώρισή τους στο ΕΜΣΖ, εφόσον τα εν λόγω σωματεία και οργανώσεις δεν έχουν λυθεί, λειτουργούν νόμιμα και περιλαμβάνουν στους καταστατικούς σκοπούς τους την προαγωγή της φιλοζωίας ή τη φροντίδα και περισυλλογή αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

8. Μέχρι τη θέση σε πλήρη λειτουργία του ΕΜΣΖ και των υπομητρώων του, περιλαμβανομένης της Πανελλήνιας Πλατφόρμας Υιοθεσίας Αδέσποτων, και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2023, αναστέλλεται η υποχρέωση της προηγούμενης εγγραφής και καταχώρισης δεδομένων στο ΕΜΣΖ που προβλέπεται στον παρόντα.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ –ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 52

Μεταβατικές διατάξεις

1.α. Με την επιφύλαξη των παρ. 1 και 2 του άρθρου 53 οφειλές προς τους δήμους, από οποιαδήποτε αιτία, που γεννήθηκαν πριν από τις 31.12.2012 διαγράφονται και δεν αναζητούνται.

β. Στις οφειλές που διαγράφονται κατά την περ. α΄ περιλαμβάνονται και εκείνες που τέθηκαν μεταγενέστερα σε ρύθμιση. Ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί δεν επιστρέφονται.

2. Οφειλές προς τους δήμους, από οποιαδήποτε αιτία, που γεννήθηκαν από την 1η.1.2013 μέχρι και τις 31.12.2017, αν σύμφωνα με τις διατάξεις που καταργούνται με το άρθρο 53, μπορούσαν να αναζητηθούν - βεβαιωθούν και εισπραχθούν, εξακολουθούν να αναζητούνται, να βεβαιώνονται και να εισπράττονται, για δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 53

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται:

1. Τα άρθρα 2 και 6 του α.ν. 344/1968 (Α΄ 71), περί αποσβεστικής προθεσμίας βεβαίωσης εσόδων και παραγραφής αξιώσεων των δήμων και κοινοτήτων.

2. Το άρθρο 32 του ν. 4304/2014 (Α΄ 234), περί βεβαίωσης αξιώσεων των Ο.Τ.Α. που αφορούν σε απόδοση φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών και προκύπτουν εξαιτίας μη υποβολής από τους υπόχρεους των αναγκαίων στοιχείων για τη βεβαίωσή τους ή υποβολής ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων ή λανθασμένα βεβαιωμένων οφειλών και κάθε διάταξη που αφορά τέλη ή πρόστιμα που εισπράττονται υπέρ των δήμων, στην οποία ορίζονται άλλες προθεσμίες βεβαίωσης και είσπραξης σε σχέση με τα οριζόμενα στο παρόν, πλην εκείνων που ορίζουν μικρότερες.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 54

Καθιέρωση δημόσιων εορτών και τοπικών αργιών – Τροποποίηση άρθρου 1 α.ν. 198/1967

1. Στο άρθρο 1 του α.ν. 198/1967 (Α΄ 215), περί του τρόπου καθιέρωσης δημοσίων εορτών και τελετών, επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το άρθρο μεταφέρεται στη δημοτική γλώσσα και προστίθεται τίτλος, β) αντικαθίσταται η παρ. 1, γ) διαγράφεται η παρ. 3 και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Καθιέρωση δημόσιων εορτών και τοπικών αργιών

1. Δημόσιες εορτές που αφορούν στον εορτασμό επετείων εθνικών ή ιστορικών γεγονότων πανελληνίας σημασίας καθιερώνονται με νόμο. Δημόσιες εορτές που αφορούν στον

εορτασμό επετείων ιστορικών γεγονότων τοπικής σημασίας καθιερώνονται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Εθνικά ή ιστορικά γεγονότα είναι τα ιστορικά αποδεδειγμένα, εξόχως σημαντικά, που άσκησαν αποφασιστική επίδραση στην αίσια έκβαση των εθνικών αγώνων ή όσα διακρίνονται για την επίδειξη πνεύματος ασυνήθους πατριωτικής έξαρσης ή αυτοθυσίας ή αποτελούν εν γένει σταθμό στην ιστορική εξέλιξη και τον βίο του έθνους.

3. [Καταργείται].».

2. Όπου στο α.ν. 198/1967 γίνεται αναφορά σε «Νομαρχίες» και «νομάρχες» νοούνται αντίστοιχα οι οικείες περιφέρειες και οι οικίοι περιφερειάρχες.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, μπορεί να ορίζεται, μεταφέρεται ή καταργείται ημέρα αργίας σε πόλεις, περιφέρειες και περιφερειακές ενότητες της χώρας για τον εορτασμό ιστορικού ή θρησκευτικού γεγονότος τοπικού αντίστοιχα χαρακτήρα.

4. Η παρ. 10 του άρθρου 35 του ν. 3274/2004 (Α' 195), περί εκδόσεως προεδρικού διατάγματος για τον ορισμό ημέρας αργίας σε πόλεις, νομούς και περιφέρειες της Χώρας, για τον εορτασμό ιστορικού ή θρησκευτικού γεγονότος τοπικού, αντιστοίχως, χαρακτήρα, καθώς και η παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 64/2014 (Α' 106) περί περιορισμού της συναρμοδιότητας σχετικά με την έκδοση του ανωτέρω αναφερόμενου προεδρικού διατάγματος καταργούνται.

ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 55 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.